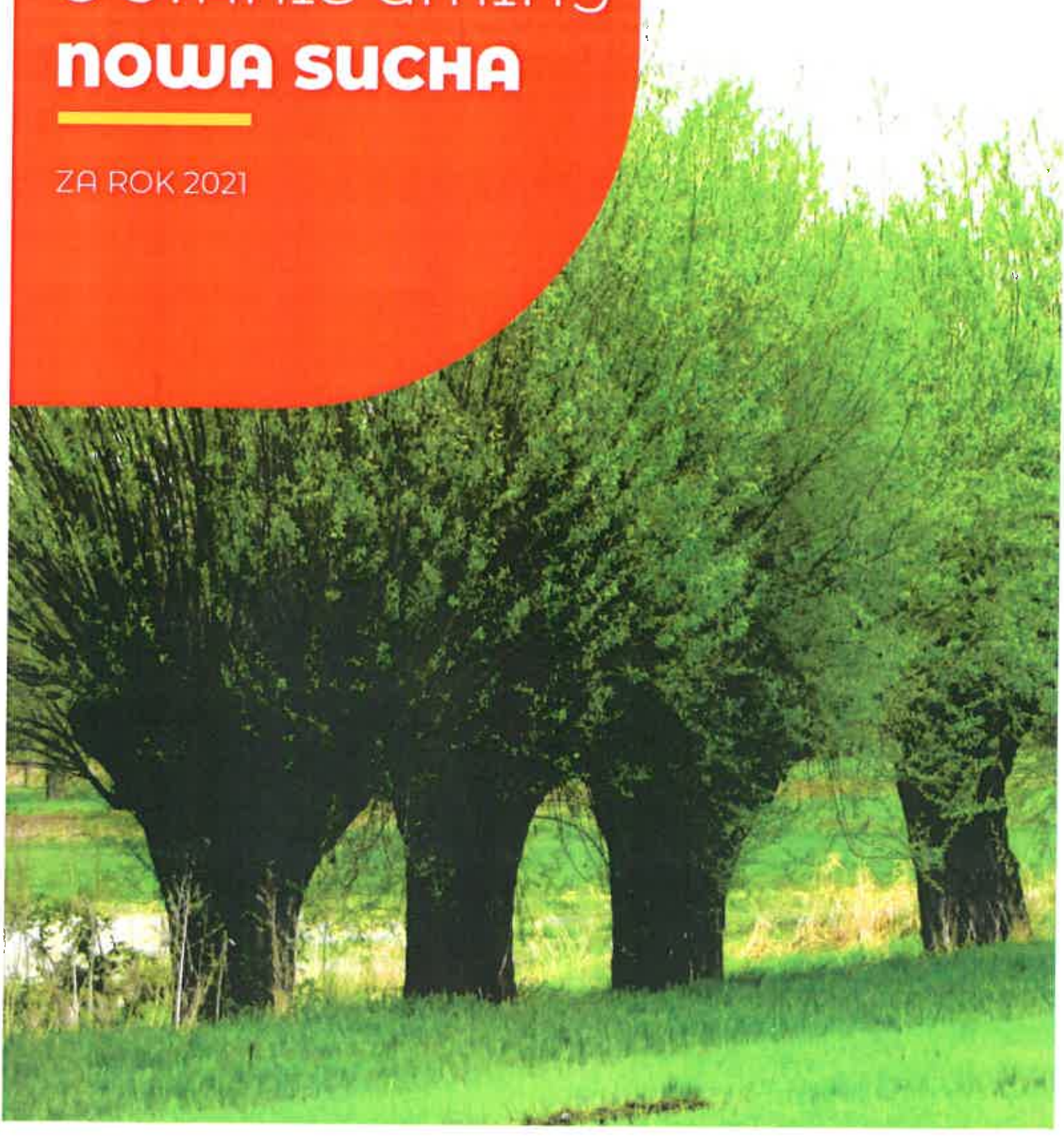
Gmina
Nowa Sucha

RAPORT O STANIE GMINY NOWA SUCHA

ZA ROK 2021

Szanowni Radni oraz Mieszkańcy Gminy Nowa Sucha,

Przedstawiam Państwu „**Raport o stanie Gminy Nowa Sucha za 2021 rok**" przygotowany zgodnie z obowiązkiem wynikającym z ustawy o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 559 ze zm.).

Art. 28aa ustawy o samorządzie zobowiązuje Wójta do tego, aby każdego roku do 31 maja przedstawić Radzie Gminy raport o stanie gminy, będący rocznym podsumowaniem działalności samorządu. Jest to obowiązek i wymóg prawny, wprowadzony od 2019 roku, który daje szansę przedstawienia w jednym dokumencie celów, efektów i rezultatów naszej pracy oraz zweryfikowania naszych dotychczasowych zamierzeń i planów.

Raport zawiera zestawienie najważniejszych działań realizowanych przez samorząd gminny w roku 2021, w tym realizowane polityki, programy i strategie oraz uchwały rady gminy. Publikacja zawiera informacje pozwalające ocenić i przeanalizować różne zagadnienia, związane z rozwojem społeczno-gospodarczym gminy Nowa Sucha. Przedstawiając Państwu niniejszy dokument mam świadomość, że nie wyczerpuje on wszystkich dziedzin działalności. Nie sposób przedstawić całego roku pracy wielu osób w jednym dokumencie, który powinien być zwięzły i zrozumiały dla każdego odbiorcy.

Najważniejszym założeniem przygotowanego raportu jest zaprezentowanie możliwie pełnego spektrum życia gminy, jest on również zbiorem informacji, dzięki któremu możemy podejmować decyzje o ścieżkach dalszego rozwoju naszej gminy.

Dla opracowania raportu szczególnie cenna okazała się wiedza pracowników Urzędu Gminy Nowa Sucha, gminnych jednostek organizacyjnych oraz szereg dokumentów, będących w posiadaniu Urzędu, a także informacje zamieszczone na stronach internetowych, facebooku oraz Biuletynie Informacji Publicznej. Składam wyrazy uznania i podziękowania wszystkim, którzy przyczynili się do powstania tego dokumentu. Mam nadzieję, że informacje zawarte w raporcie posłużą mieszkańcom gminy Nowa Sucha do zwiększenia wiedzy na temat funkcjonowania samorządu gminnego, a także staną się podstawą do prowadzenia dialogu na temat przyszłości gminy.

Zachęcam Państwa do zapoznania się z raportem.

WÓJT
mgr inż. Maciej Mońka

Spis treści:

I. Informacje ogólne
   1. Położenie
   2. Ludność
   3. Przedsiębiorcy
   4. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy
   5. Infrastruktura techniczna, komunikacja
   6. Środowisko przyrodnicze, obszary i elementy chronione

II. Informacje finansowe
   1. Stan finansów gminy
   2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych
   3. Wieloletnia prognoza finansowa
   4. Realizacja budżetu sołeckiego

III. Oświata i wychowanie
   1. Szkoły
   2. Przedszkola

IV. Informacja o realizacji strategii, programów, polityk i zadań
   1. Strategia Rozwoju Gminy Nowa Sucha
   2. Ład przestrzenny
   3. Zasoby materialne gminy
      a. Grunty
      b. Budynki
      c. Budowle
   4. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy
   5. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych
   6. Infrastruktura komunalna
   7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt
   8. Środowisko
      a. Plan gospodarki niskoemisyjnej
      b. Program ochrony środowiska
      c. Gospodarka odpadami
   9. Polityka społeczna
      a. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych
      b. Gminny program wspierania rodziny
      c. Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie
      d. Program osłonowy „Posiłek w szkole i domu"
      e. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa
      e. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych
      f. Program przeciwdziałania narkomanii
      g. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi
   10. Kultura
   11. Turystyka, sport i rekreacja
   12. Spis powszechny

V. Bezpieczeństwo

VI. Realizacja uchwał rady gminy

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

VIII. Rozwój zasobów ludzkich w sektorze samorządowym

IX. Podsumowanie

I. Informacje ogólne

1. Położenie

Gmina Nowa Sucha położona jest w województwie mazowieckim, w południowej części powiatu sochaczewskiego, w odległości 60 km od Warszawy. Graniczy bezpośrednio z Sochaczewem. Leży w dolinie rzeki Bzury oraz jej dopływów, dwóch mniejszych rzek: Suchej i Pisi. Zajmuje powierzchnię **90,34 km²**.

Teren Gminy podzielony jest na 26 sołectw: Antoniew, Braki, Borzymówka, Glinki, Kolonia Gradowska, Kornelin-Leonów, Kościelna Góra, Kozłów Biskupi, Kurdwanów, Marysinek, Mizerka-Stary Żylin, Nowy Białynin, Nowy Dębsk, Nowy Kozłów Drugi-Szeligi, Nowy Kozłów Pierwszy, Nowa Sucha, Okopy, Orłów, Rokotów, Roztropna, Stara Sucha-Nowy Żylin, Stary Białynin, Stary Dębsk, Kozłów Szlachecki, Wikcinek, Zakrzew.

Sąsiadujące gminy: Kocierzew Południowy, Nieborów, Rybno, Sochaczew, Teresin oraz miasta: Sochaczew, Wiskitki i Bolimów.

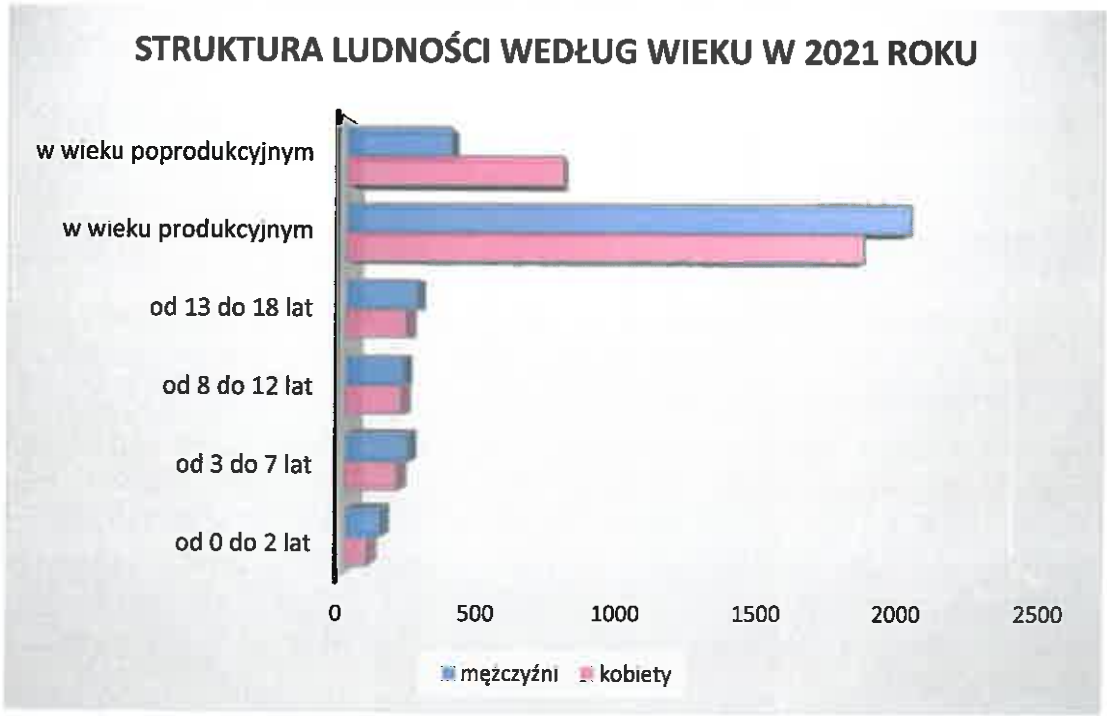
2. Ludność

Według stanu na 31 grudnia 2021 roku w gminie Nowa Sucha zamieszkiwało **6 642 osoby**, w tym 3 380 kobiet i 3 262 mężczyzn. W 2021 roku zarejestrowano 93 zgony i 76 urodzeń wśród mieszkańców gminy. W porównaniu do lat ubiegłych znacznie wzrosła liczba zgonów (w 2018 roku – 64, w 2019 roku – 62, w 2020 roku – 81, w 2021 roku – 93 zgony), natomiast liczba urodzeń pozostała na tym samym poziomie (w 2018 roku – 88, w 2019 roku – 64, w 2020 roku – 76, w 2021 roku – 76 urodzeń).

Struktura ludności według wieku w 2021 roku w odniesieniu do poszczególnych kategorii wiekowych kształtuje się następująco (w porównaniu do 2020 roku):

wiek w latach	2020 rok			2021 rok		
	kobiety	mężczyźni	razem	kobiety	mężczyźni	razem
od 0 do 2 lat	93	128	**221**	79	125	**204**
od 3 do 7 lat	192	213	**405**	189	226	**415**
od 8 do 12 lat	201	215	**416**	203	209	**412**
od 13 do 18 lat	215	253	**468**	222	258	**480**
w wieku produkcyjnym	1907	2091	**3998**	1893	2064	**3957**
w wieku poprodukcyjnym	781	362	**1143**	794	380	**1174**
Łącznie	**3389**	**3262**	**6651**	**3380**	**3262**	**6642**

Strukturę ludności według wieku w 2021 roku obrazuje również poniższy wykres:

16 września 2021 roku została zorganizowana uroczystość dla małżeństw, które przeżyły ze sobą 50 lat. Medale za długoletnie pożycie małżeńskie otrzymało 9 par. Wspomnieć należy również o urodzinach najstarszej mieszkanki Gminy Nowa Sucha – Pani Helenie Sobczak z Mizerki, która 12 października 2021 roku ukończyła 100 lat.

3. Przedsiębiorcy

Według stanu na 31 grudnia 2021 roku liczba zarejestrowanych podmiotów gospodarczych na terenie gminy wynosiła **351**. Aktywnie działalność gospodarczą prowadziło 290 przedsiębiorców, natomiast 61 wpisów do CEIDG dotyczyło działalności gospodarczej, której prowadzenie zostało zawieszone. W ubiegłym roku działalność gospodarczą zarejestrowało 28 przedsiębiorców, zawiesiło 19, a zakończyło prowadzenie działalności 16. Liczba aktywnych podmiotów gospodarczych zwiększyła się w stosunku do roku poprzedzającego z 273 na 290 (to jest o 6,23%).

4. Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy

Struktura funkcjonalno-przestrzenna gminy Nowa Sucha charakteryzuje się znacznym udziałem terenów otwartych w większości o dużej przydatności rolniczej, znajdujących się w sąsiedztwie drogi krajowej Nr 92 i wojewódzkiej Nr 705 (szczególnie w sąsiedztwie miasta Sochaczew) podlegających urbanizacji.
Strukturę funkcjonalno-przestrzenną gminy tworzą:

- podstawowy układ komunikacyjny: droga krajowa Nr 92 i Nr 50, droga wojewódzka Nr 705 oraz drogi powiatowe i gminne,
- układ kolejowy tj. linia kolejowa relacji Warszawa – Sochaczew – Łowicz – Łódź,
- układ jednostek osadniczych z funkcjami administracyjno-usługowymi (Nowa Sucha), mieszkaniowo-usługowo-produkcyjnymi (Kozłów Biskupi, Antoniew, Stary Dębsk, Kornelin, Mizerka),
- tereny rolnicze z zabudową zagrodową (Nowy Białynin, Stary Białynin, Orłów, Wikcinek, Kościelna Góra, Roztropna, Kurdwanów, Nowy Kozłów Pierwszy, Nowy Kozłów Drugi, Kozłów Szlachecki, Nowy Dębsk, Stary Dębsk, Rokotów, Nowy Żylin, Stary Żylin, Stara Sucha, Szeligi, Zakrzew),
- strefa ekologiczna, którą tworzą: dolina rzeki Bzury oraz rzeki Sucha Nida i Pisia, tereny pomniejszych dolinek cieków (w tym rowów melioracyjnych) wraz z użytkami zielonymi oraz niewielkie kompleksy leśne pełniące rolę korytarzy ekologicznych i układów wentylacyjno-nawadniających.

Głównym ośrodkiem administracyjno-usługowym jest wieś Nowa Sucha skupiająca funkcje mieszkaniowe, administracyjne, usługowe, składowe i produkcyjne. Ważnym ośrodkiem koncentrującym funkcje mieszkaniowe i usługowe jest także wieś Kozłów Biskupi oraz kształtujące się jako wielofunkcyjne struktury osadnicze przy ponadlokalnym układzie komunikacyjnym wsie Nowy Kozłów Pierwszy, Mizerka, Rokotów, Antoniew i Roztropna. Na pozostałym obszarze dominuje zabudowa zagrodowa skupiająca się wzdłuż ciągów komunikacyjnych.
W sposobie zagospodarowania i użytkowania terenu w gminie dominują użytki rolne, które stanowią 85,4% całkowitej powierzchni gminy, nieznaczną pozycje stanowią lasy, które zajmują zaledwie 8,0% jej obszaru. Gleby o klasie bonitacyjnej II i III zajmują 25,8% powierzchni gruntów ornych, a gleby w klasie bonitacyjnej IVa i IVb stanowią 45,2%.
Coraz większy udział w gospodarce gminy ma działalność pozarolnicza.

5. Infrastruktura techniczna, komunikacja

Obszar gminy wyposażony jest w następujące systemy uzbrojenia terenu:

- linie elektroenergetyczne WN: 400 kV relacji Rogowiec – Płock, Rogowiec – Miłosna oraz 110 kV relacji Sochaczew – Łowicz i Boryszew – Widok,
- linie elektroenergetyczne napowietrzne średniego napięcia 15 kV wyprowadzone ze stacji „Boryszew" i „Sochaczew",
- linie telekomunikacyjne,
- sieć wodociągowa oparta na trzech ujęciach wód podziemnych w miejscowościach: Orłów, Roztropna i Kozłów Stary,
- zbiorczy system kanalizacji sanitarnej w miejscowości Kozłów Biskupi, Zakrzew, Szeligi, Kornelin, Leonów, Nowa Sucha, Stara Sucha, Mizerka, Stary Żylin, Nowy Żylin z biologiczną oczyszczalnią ścieków w Kozłowie Biskupim oraz w miejscowości Rokotów z niewielką oczyszczalnią mechaniczną,
- lokalne i indywidualne źródła ciepła,
- sieć urządzeń melioracyjnych – melioracji podstawowych i szczegółowych.

Na terenie gminy funkcjonuje gminna gospodarka odpadami oparta o zbiórkę selektywną.

6. Środowisko przyrodnicze, obszary i elementy chronione

Na obszarze gminy prawnej ochronie na podstawie ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych podlegają grunty orne klasy bonitacyjnej II i III (są to gleby prawnie chronione przed zmianą przeznaczenia na cele nierolnicze). Zajmują one około 25,8% powierzchni wszystkich gruntów ornych.

Lesistość gminy jest natomiast niewielka – lasy zajmują tylko 8,0% powierzchni gminy. Obszar gminy położony jest poza zasięgiem terenów prawnie chronionych na podstawie ustawy o ochronie przyrody.

II. Informacje finansowe

1. Stan finansów gminy

Plan dochodów na 31 grudnia 2021 roku wyniósł po zmianach – 43 554 745,42 zł, wykonanie na 31 grudnia 2021 roku wyniosło – 43 279 137,21 zł, co stanowi 99,5% planu.

Planowane dochody bieżące wyniosły 40 728 603,90 zł, zaś wykonanie 40 601 831,70 zł, tj. 99,7%, natomiast planowane dochody majątkowe wyniosły w planie 2 826 141,52 zł, a wykonanie 2 750 404,56 zł. tj. 97,3% planu.

Plan wydatków po zmianach na rok 2021 na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniósł – 42 493 829,18 zł. Wykonanie zaś na dzień 31 grudnia 2021 roku wyniosło – 39 819 508,67 zł, co stanowi 93,7% w stosunku do planu.

Plan wydatków majątkowych na 31 grudnia 2021 roku wynosił 4 887 899,94 zł, a wykonanie 3 855 879,15 zł, co stanowi 78,9% planu, zaś wydatków bieżących, odpowiednio: plan – 37 605 929,24 zł, wykonanie – 35 963 629,52 zł, co stanowi 95,6% planu.

Wykonane dochody w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 6 428,87 zł, zaś wykonane wydatki w przeliczeniu na 1 mieszkańca wyniosły 6 311,26 zł, udział dochodów własnych w dochodach ogółem wyniósł 39,3%, udział wydatków majątkowych w wydatkach ogółem wyniósł 9,68%, zadłużenie ogółem na 31 grudnia 2021 roku wyniosło 6 592 993,00 zł, w tym 1 220 000,00 zł to kredyty, a kwota 5 372 993,00 zł to pożyczki.

Wskaźniki dotyczące zaciągniętych zobowiązań przedstawia poniższa tabela:

Relacja określona po lewej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust 1 ustawy (po uwzględnieniu zobowiązań) związku współtworzonego przez jednostkę samorządu terytorialnego oraz po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń przypadających na dany rok	**3,69%**
Relacja określona po prawej tronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ust. 1 ustawy, ustalona dla danego roku (wskaźnik jednoroczny)	**11,74%** **12,29%**
Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o plan 3 kwartału roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	**16,31%**
Dopuszczalny limit spłaty zobowiązań określony po prawej stronie nierówności we wzorze, o którym mowa w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczony w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego pierwszy rok prognozy (wskaźnik ustalony w oparciu o średnią arytmetyczną z poprzednich lat)	**20,53%**

Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o plan 3 kwartałów roku poprzedzającego rok budżetowy	**spełniona**
Informacja o spełnieniu wskaźnika spłaty zobowiązań określonego w art. 243 ustawy, po uwzględnieniu ustawowych wyłączeń, obliczonego w oparciu o wykonanie roku poprzedzającego rok budżetowy	**spełniona**

Podsumowanie: Zadania ustalone w budżecie Gminy zrealizowano na poziomie zadowalającym, a na przestrzeni całego 2021 roku utrzymana była bardzo dobra płynność finansowa. Analiza wykonania budżetu wykazywałaby na dość **stabilną kondycję finansową**, co potwierdza realizacja wszystkich zadań należących do samorządu. Realizacja dochodów bieżących oraz poniesione niższe wydatki bieżące i inwestycyjne pozwoliły na uzyskanie na koniec 2021 roku **kwoty „wolnych środków" w wysokości 5 682 015,89 zł, ponadto na 31 grudnia 2021 roku pozostały na rachunku bankowym gminy niewykorzystane środki z następujących tytułów: kwota 66 030,00 zł dotyczy środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na realizację programu „Laboratoria Przyszłości" dla szkół, kwota 2 087,86 zł na programy przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, kwota 1 538 020,00 zł to środki otrzymane w 2021 roku na finansowanie inwestycji w zakresie kanalizacji.** Również ważnym wskaźnikiem 2021 roku zasługującym na podkreślenie jest **wysoka nadwyżka operacyjna gminy**, która powstaje z dodatniej różnicy między dochodami bieżącymi a wydatkami bieżącymi. W 2021 roku nadwyżka operacyjna wyniosła **4 638 203,18 zł**, przy planowanej **3 122 674,66 zł**, ma ona korzystny wpływ na wskaźniki obsługi długu w przyszłych latach oraz możliwości dalszego inwestowania.

2. Wykonanie wydatków inwestycyjnych

Na projekty inwestycyjne w 2021 roku wydatkowano:

1. Zadania z zakresu infrastruktury wodociągowej i sanitacyjnej wsi wydatkowano kwotę **581 007,96 zł**, największe w tym zakresie projekty to:

   - ✓ **wykonanie projektu oraz budowa zbiornika retencyjnego na SUW w Kozłowie Szlacheckim,**
   - ✓ **budowa sieci kanalizacji sanitarnej i wodociągowej w Kozłowie Biskupim, ul. Piękna,**
   - ✓ **budowa sieci wodociągowej w Nowym Białyninie,**
   - ✓ **wykonanie projektu sieci wodociągowej Antoniew-Kozłów Biskupi,**

   oraz wydatkowano środki w wysokości **27 000,00 zł** na realizację zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej poprzez **dofinasowanie mieszkańcom gminy budowy przydomowych oczyszczalni ścieków.**

2. Zadania z zakresu transportu i łączności wydatkowano kwotę **810 743,28 zł**, największe w tym zakresie zadania to:
   - ✓ **dofinansowano zadanie powiatu sochaczewskiego pn. Dokumentacja projektowa na rozbudowę drogi powiatowej nr 3826W Orłów- Rokotów,**

- ✓ **wykonanie i przekazanie dokumentacji technicznej rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 705 na odcinku od km 23+678 do km24+544 na terenie gminy Nowa Sucha – podwyższenie parametrów technicznych drogi,**
- ✓ **wykonanie i przekazanie dokumentacji technicznej rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 705 na odcinku od km 24+544 do km25+279 na terenie gminy Nowa Sucha – podwyższenie parametrów technicznych drogi w 2021 roku,**
- ✓ **modernizacja gminnej drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Leonów, stanowiącej własność gminy,**
- ✓ **modernizacja gminnej drogi dojazdowej do gruntów rolnych w miejscowości Borzymówka, stanowiącej własność gminy,**
- ✓ **budowa drogi gminnej w Nowej Suchej,**
- ✓ **wykonanie projektu przebudowy drogi gminnej w Nowym Białyninie.**

3. Przekazano kwotę **1 606,90 zł** na dotację dla Samorządu Województwa Mazowieckiego na wspólną realizację projektu pn. **„Regionalne partnerstwo samorządów Mazowsza dla aktywizacji społeczeństwa informacyjnego w zakresie e-administracji".**
4. Dofinansowano zakup pojazdu dla Policji kwotą **10 000,00 zł** poprzez wpłatę na Fundusz Wsparcia Policji.
5. Zadania z zakresu ochrony przeciwpożarowej wydatkowano kwotę **51 857,12 zł** na zadanie pn. **„Wykup gruntu pod budowę gminnego parkingu przy OSP w Antoniewie".**
6. Na zadania z zakresu oświaty wydatkowano kwotę **304 352,68 zł** na zadania:
   - ✓ **„Budowa kotłowni gazowej w Publicznej Szkole Podstawowej w Kozłowie Szlacheckim",**
   - ✓ **„Rozbudowa placu zabaw i budowa skatepark przy Publicznej Szkole Podstawowej w Kozłowie Biskupim, stanowiącego własność gminy".**
7. Na zadania z zakresu gospodarki komunalnej i ochrony środowiska wydatkowano środki w wysokości **679 844,50 zł,** z czego kwota **537 041,50 zł** została przeznaczona na budowę oświetlenia ulicznego, natomiast kwota **138 375,00 zł** wydatkowana została na zakup ciągnika.
8. Na zadania z zakresu kultury fizycznej i sportu wydatkowano kwotę **458 801,12 zł** i było to przedsięwzięcie pn. **Rozbudowa zaplecza budynku gminnego przy boisku sportowym w Nowej Suchej – promocja sportu i zdrowego stylu życia na terenie Gminy Nowa Sucha.**

3. Wieloletnia prognoza finansowa

Stopień zaawansowania realizacji poszczególnych programów wieloletnich:
Przedsięwzięcie pn. „Stworzenie miejsca spotkań i świadczeń opiekuńczych w postaci Klubu Seniora dla osób starszych z Gminy Nowa Sucha – zwiększenie dostępu do usług społecznych dla 60 osób niesamodzielnych, zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym" – w 2021 roku wydatki dotyczyły bieżącego funkcjonowania Klubu Seniora, przedsięwzięcie zostało zakończone.

Przedsięwzięcia pn. „Odnawialne Źródła Energii w gminach: Sochaczew, Nowa Sucha, Rybno i Teresin – odzyskiwanie energii odnawialnej" oraz „Odnawialne Źródła Energii w gminach:

Sochaczew, Nowa Sucha, Rybno i Teresin – II etap – odzyskiwanie energii odnawialnej" – w związku z powstałymi oszczędnościami w projekcie pojawiła się możliwość wykonania dodatkowych instalacji OZE, został ogłoszony przez Lidera projektu we wrześniu przetarg na wyłonienie Wykonawcy, który udało się rozstrzygnąć dopiero w grudniu, w związku z tym umowa z Wykonawcą została zawarta 4 stycznia 2022 roku, dlatego też nie udało się wykonać dodatkowych instalacji.

Na przedsięwzięcie pn. „Aktualizacja „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Sucha uaktualnienie i dostosowanie do nowych uregulowań prawnych oraz prawidłowe kształtowanie ładu przestrzennego" oraz przedsięwzięcie pn. „Opracowanie Miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Sucha dla miejscowości: Kornelin, Kozłów Biskupi, Leonów, Mizerka, Nowa Sucha, Nowy Żylin, Stara Sucha, Stary Żylin, Szeligi, Zakrzew i fragmentu miejscowości Rokotów – zachowanie harmonijnego i zrównoważonego rozwoju gminy" – wydatkowano łącznie kwotę 9 815,40 zł.

Przedsięwzięcie pn. Budowa kotłowni gazowej w gminnym budynku wielofunkcyjnym w Nowej Suchej – redukcja emisji zanieczyszczeń – wydatkowano łącznie kwotę 923 772,49 zł, czyli 92,4% planu.

Przedsięwzięcia pn. „Wykonanie i przekazanie dokumentacji technicznej rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 705 na odcinku od km 23+678 do km24+544 na terenie gminy Nowa Sucha – podwyższenie parametrów technicznych drogi" oraz pn. „Wykonanie i przekazanie dokumentacji technicznej rozbudowy drogi wojewódzkiej nr 705 na odcinku od km 24+544 do km 25+279 na terenie gminy Nowa Sucha – podwyższenie parametrów technicznych drogi" – wykonanie 100%, przedsięwzięcia realizowane są zgodnie z planem.

Przedsięwzięcie pn. „Rozbudowa zaplecza budynku gminnego przy boisku sportowym w Nowej Suchej – promocja sportu i zdrowego stylu życia na terenie Gminy Nowa Sucha" – przedsięwzięcie rzeczowo realizowane zgodnie z harmonogramem, 29 grudnia 2021 roku został zawarty aneks, zgodnie z którym część finansowania została przesunięta na 2022 rok.

4. Realizacja budżetu sołeckiego

W ramach funduszu sołeckiego, wyodrębnionego w gminie, zrealizowano wydatki na łączną kwotę **577 959,76 zł**, co stanowi blisko 100% planu. Zadania do realizacji ustalono na zebraniach wiejskich.

Wybrane zadania świadczą o odpowiedzialnym podejściu mieszkańców do wydawania pieniędzy publicznych, ponieważ służą zaspokajaniu potrzeb większości osób. Wystąpiły również zadania realizowane wspólnie przez kilka sołectw.

Za wykonanie funduszu sołeckiego z roku 2020 gmina otrzymała dotację z budżetu państwa w wysokości **92 611,49 zł.**

III. Oświata i wychowanie

Rok 2021 był drugim z kolei, w którym edukacja z uwagi na pandemię koronawirusa była prowadzona w znacznej mierze w formie zdalnej. Nowe technologie stały się sprzymierzeńcem w kontaktach i relacjach. Pandemia okazała się testem nie tylko empatii i zwykłej życzliwości, ale też sprawdzianem kompetencji cyfrowych nauczycieli, uczniów i stopnia przygotowania szkół do kryzysowej sytuacji.

1. Szkoły

W gminie w 2021 roku funkcjonowały 4 szkoły podstawowe: Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Kozłowie Biskupim, Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy nad Bzurą w Kozłowie Szlacheckim, Szkoła Podstawowa im. Jakuba Kopacza w Nowej Suchej, Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Kurdwanowie. We wszystkich szkołach funkcjonowały oddziały przedszkolne.

Z nauczania indywidualnego korzystało 2 uczniów.

W przeliczeniu na 1 uczennicę/ucznia, wydatki na poszczególne szkoły z budżetu gminy kształtowały się następująco:

- Szkoła Podstawowa im. Kornela Makuszyńskiego w Kozłowie Biskupim – 11 902,47 zł,
- Szkoła Podstawowa im. Bohaterów Bitwy nad Bzurą w Kozłowie Szlacheckim – 14 552,41 zł,
- Szkoła Podstawowa im. Jakuba Kopacza w Nowej Suchej – 16 977,77 zł,
- Szkoła Podstawowa im. ks. Jana Twardowskiego w Kurdwanowie – 15 457,00 zł.

Wydatki gminne na oświatę wynosiły 13 996 498,11 zł, z czego 8 693 932 zł (62,11%) pokryte zostało z subwencji oświatowej, przekazanej z budżetu państwa.

We wrześniu 2021 roku naukę w szkołach rozpoczęło 928 uczennic i uczniów, w tym w oddziałach przedszkolnych – 207 dzieci.

W szkołach odbywała się nauka języka angielskiego oraz dodatkowo języka niemieckiego. Języka angielskiego uczyło się 879 uczennic i uczniów. Języka niemieckiego uczyło się 330 uczennic i uczniów.

Do jednej klasy (oddziału) uczęszczało w 2021 roku średnio 17,85 osób. Najwięcej w szkole w Kozłowie Biskupim – 22,48 uczniów w klasie, najmniej w szkole w Kozłowie Szlacheckim – 13,78 uczniów w klasie.

W poszczególnych szkołach zatrudniono 113,12 nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty), w tym 7 nauczycieli stażystów, 30,22 nauczycieli kontraktowych, 23,39 nauczycieli mianowanych oraz 52,51 nauczycieli dyplomowanych.
W ciągu 2021 roku zatrudniono w poszczególnych szkołach 13,67 nauczycieli (w przeliczeniu na pełne etaty). Na jednego nauczyciela przypadło średnio 12 uczennic/uczniów.

W 2021 roku szkołę ukończyły 103 osoby, w tym w odniesieniu do poszczególnych szkół: w Kozłowie Biskupim 59 osób, w Kozłowie Szlacheckim 16 osób, w Nowej Suchej 11 osób, w Kurdwanowie 17 osób.

Zdawalność egzaminów kończących szkoły wyniosła 100%.

W 2021 roku zostały przyznane stypendia socjalne dla 14 uczennic i uczniów. Wynosiły one 9 300,00 zł. Przyznano je ze środków z Narodowego Programu Stypendialnego.

234 uczennic i uczniów, stanowiących 25,21% ogółu, dojeżdżało do szkoły dzięki organizowanym przez gminę środkom transportu publicznego.

2. Przedszkola

W 2021 roku funkcjonowało 1 przedszkole gminne – Publiczne Przedszkole w Nowej Suchej. Do gminnego przedszkola uczęszczało 50 dzieci, w tym 25 dziewcząt i 25 chłopców. Do przedszkola uczęszczały dzieci z następujących roczników:

- rocznik 2017 – 23 dzieci, w tym 13 dziewcząt i 10 chłopców
- rocznik 2018 – 27 dzieci, w tym 12 dziewcząt i 15 chłopców

W 2021 roku na prowadzenie przedszkola gmina wydała 511 686,30 zł.

3. Środki dodatkowe

Gmina Nowa Sucha w 2021 roku pozyskała środki **z rezerwy części oświatowej subwencji ogólnej** w wysokości:

- **23 100,00 zł** z tytułu dofinansowania dodatkowych zajęć wspomagających uczniów w opanowaniu i utrwalaniu wiadomości i umiejętności z wybranych obowiązkowych zajęć edukacyjnych z zakresu kształcenia ogólnego;
- **10 000,00 zł** z tytułu dofinansowania w zakresie doposażenia w sprzęt szkolny i pomoce dydaktyczne nowych pomieszczeń do nauki pozyskanych w wyniku adaptacji w szkołach, prowadzonych przez jednostki samorządu terytorialnego.

Gmina Nowa Sucha w 2021 roku przystąpiła również do programu **Laboratoria Przyszłości** i otrzymała wnioskowane wsparcie w wysokości **247 800,00 zł.**
Laboratoria Przyszłości to rządowa inicjatywa finansowana z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 i realizująca jeden z postulatów „Polskiego Ładu".
Celem programu jest wsparcie szkół w budowaniu wśród uczniów kompetencji przyszłości z tzw. kierunków STEAM (nauka, technologia, inżynieria, sztuka oraz matematyka).

Dofinansowanie zostało przekazane szkołom **na zakup nowoczesnego sprzętu (drukarki 3D z akcesoriami, mikrokontrolery z sensorami, kamery, mikrofony oraz stacje lutownicze),** który pozwoli na realizację zajęć w sposób ciekawy i angażujący uczniów do poszerzania oraz odkrywania nowych zainteresowań.

Nasze szkoły w 2021 roku przystąpiły do **Międzynarodowego Programu Powszechnej Dwujęzyczności.**
Program Powszechnej Dwujęzyczności to inicjatywa wdrażana w całej Polsce pod patronatem Przedstawicielstwa Komisji Europejskiej oraz Ośrodka Rozwoju Edukacji we współpracy z jednostkami samorządowymi. Ten innowacyjny program ma na celu wprowadzanie dziecka w świat języka angielskiego równolegle do języka polskiego tak, aby angielski nigdy nie stał się dla niego językiem obcym. Misją programu jest powszechne, codzienne, równoległe do języka ojczystego nauczanie języka angielskiego.
Na terenie gminy Nowa Sucha program realizowany jest we wszystkich oddziałach przedszkolnych. W ramach programu zostały zorganizowane szkolenia dla nauczycieli oraz zakupiono materiały cyfrowe dla dzieci, dla nauczycieli języka angielskiego, a także dla nauczycieli bez kompetencji językowych.

IV. Informacja o realizacji strategii, programów, polityk i zadań

1. Strategia Rozwoju Gminy

„Strategia Rozwoju Gminy Nowa Sucha na lata 2015-2030" stanowi podstawowy plan działania, który wyznacza kluczowe kierunki przedsięwzięć samorządu lokalnego i wskazuje sposoby ich osiągania. Dokument ten został przyjęty Uchwałą Nr XII/86/2015 Rady Gminy w Nowej Suchej z dnia 9 listopada 2015 roku.
Strategia nakreśla w długiej perspektywie czasowej kierunki działania, jak i wskazuje inwestorom i przedsiębiorcom możliwości podejmowania działalności gospodarczej na naszym terenie. Dokument stanowi więc stabilne środowisko dla podejmowania długookresowych decyzji.
Główna misja zawarta w strategii to „Rozwój gminy Nowa Sucha w oparciu o posiadane zasoby przyrodnicze, krajobrazowe, położenie geograficzne oraz mądrość i umiejętność współpracy z mieszkańcami w dążeniu do wspólnych celów".

Cele strategiczne oraz operacyjny zawarte w „Strategii Rozwoju Gminy Nowa Sucha na lata 2015-2030 pokazuje wykres:

STRATEGIA ROZWOJU GMINY NOWA SUCHA NA LATA 2015-2030

CEL STRATEGICZNY I

Aktywna ochrona środowiska

Cele operacyjne:

1. Inwestycje proekologiczne
2. Edukacja ekologiczna mieszkańców i działania na rzecz poprawy estetyki gminy
3. Ochrona powietrza i wody

CEL STRATEGICZNY II

Rozwój infrastruktury komunalnej

Cele operacyjne:

1. Budowa i przebudowa infrastruktury drogowej
2. Świetlenie dróg i ulic
3. Oznakowanie poziome i pionowe dróg
4. Prawne uporządkowanie aktów własności dróg na terenie gminy
5. Przebudowa mostów na terenie gminy

CEL STRATEGICZNY III

Modernizacja organizacji rolnictwa oraz tworzenie nowych miejsc pracy

Cele operacyjne:

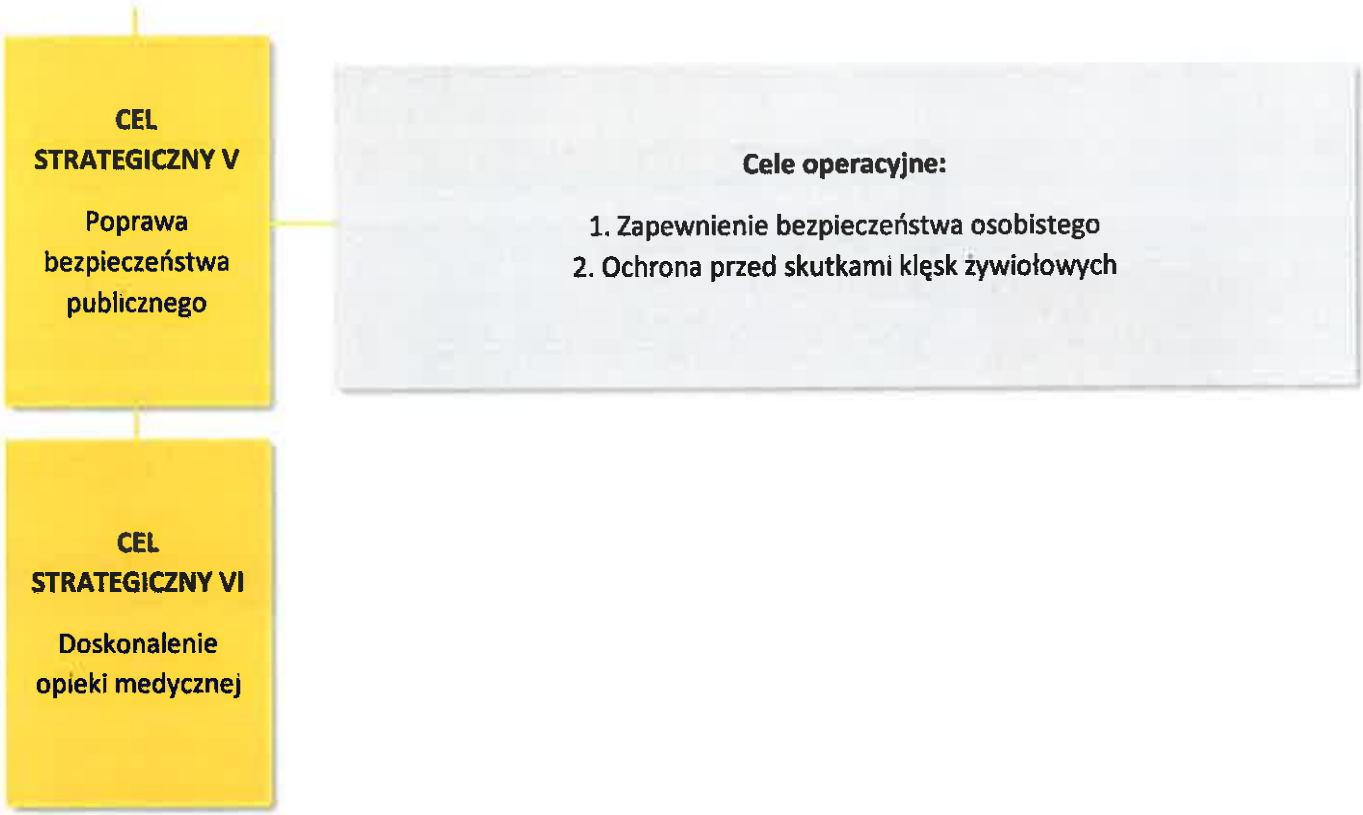
1. Stworzenie warunków do lokalizacji inwestycji tworzących nowe miejsca pracy
2. Restrukturyzacja i specjalizacja gospodarstw rolnych
3. Organizowanie się rolników
4. Organizacja i rozwój gospodarstw agroturystycznych

CEL STRATEGICZNY IV

Rozwój oświaty, edukacji i kultury

Cele operacyjne:

1. Modernizacja bazy oświatowej
2. Budowa szkolnych obiektów sportowych
3. Organizacja czasu wolnego mieszkańców
4. Edukacja obywatelska i aktywizacja mieszkańców na rzecz działalności społecznej

Powyższe cele są konkretyzowane i uszczegóławiane w formie Wieloletniego Planu Inwestycyjnego Gminy Nowa Sucha oraz zadań przyjmowanych do realizacji w budżecie gminy na poszczególne lata budżetowe.

Zaplanowane cele są długofalowe, ich realizacja rozłożona jest na okres obowiązywania strategii. Część założonych wskaźników realizacji tychże celów została już osiągnięta, inne są w trakcie, a jeszcze inne zostaną osiągnięte w ciągu kolejnych lat.

2. Ład przestrzenny

Rok 2021 w zakresie gospodarki przestrzennej to przede wszystkim kontynuacja prac rozpoczętych w 2018 roku dążących do aktualizacji Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Sucha oraz uchwalenia miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wsi Nowa Sucha, Stara Sucha, Zakrzew, Szeligi, Nowy Żylin, Stary Żylin, Kozłów Biskupi, Mizerka, Kornelin, Leonów oraz fragment wsi Rokotów. Po kolejnych wyłożeniach do publicznego wglądu projektu Studium oraz przeprowadzeniu dyskusji publicznych (luty, maj, czerwiec) Rada Gminy w Nowej Suchej 19 października 2021 r. podjęła Uchwałę Nr XXX/247/2021 w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Sucha. Niestety uchwała ta, pomimo złożonej skargi na rozstrzygnięcie Wojewody Mazowieckiego, została unieważniona. Procedurę należy rozpocząć od nowa.

Przybliżony termin uchwalenia planów jest trudny do określenia ze względu na zbyt dużą niepewność, jaką cechuje się procedura planistyczna.

W związku z nieukończoną procedurą uchwalenia planu zagospodarowania przestrzennego dla obszaru wsi Nowa Sucha, Stara Sucha, Zakrzew, Szeligi, Nowy Żylin, Stary Żylin, Kozłów Biskupi, Mizerka, Kornelin, Leonów oraz fragment wsi Rokotów powierzchnia gminy objęta miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego nie zwiększyła się i nadal wynosi 4%, z czego przeważająca cześć to teren miejscowości Kozłów Biskupi. Zabudowa i zagospodarowanie w większej części tej miejscowości odbywa się zgodnie z zapisami w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego. W pozostałych miejscowościach gminy Nowa Sucha zagospodarowanie przestrzenne kształtuje się poprzez ustalanie warunków zabudowy i zagospodarowania terenu.

W 2021 roku wydano ogółem 95 decyzji o warunkach zabudowy, głównie dla budowy budynków mieszkalnych i gospodarczych, 3 dla instalacji fotowoltaicznych (Kornelin, Nowy Białynin, Orłów) i 1 dla budowy budynku handlowo-usługowego w miejscowości Stary Dębsk. Rok 2021 to także 24 postępowania dotyczące ustalenia lokalizacji inwestycji celu publicznego, głównie dla inwestycji gminnych (oświetlenie uliczne, sieć wodociągowa i kanalizacyjna, parking, przebudowa kotłowni przy szkołach).

Wzmożony ruch budowlany w gminie oprócz wyżej wymienionych dokumentów potwierdza także prawie dwukrotnie większa niż w poprzednich latach liczba wydanych przez Starostwo Powiatowe pozwoleń na budowę na działkach na terenie gminy Nowa Sucha, a także dokumentacja potwierdzająca nadanie numeru porządkowego dla budynku (blisko 100 wydanych zawiadomień o nowych numerach nieruchomości na terenie gminy Nowa Sucha). Wzrost ilości nowych budynków mieszkalnych na terenie gminy świadczy o płynnym uruchamianiu nowych terenów inwestycyjnych.

Śledząc rozwój zagospodarowania przestrzennego w gminie Nowa Sucha można stwierdzić, że największą popularnością do osiedlenia się cieszą się miejscowości bezpośrednio sąsiadujące z Sochaczewem (np. Kozłów Biskupi, Rokotów) oraz miejscowości w pobliżu siedziby gminy (Zakrzew, Szeligi). Wynika z tego to, że przestrzeń uznawana dotychczas za typowo wiejską podlega ustawicznym zmianom, zauważalnym w formie zabudowy i zagospodarowania terenu.

3. Zasoby materialne gminy

a. Grunty

Grunty będące własnością gminy są podzielone w gminnej ewidencji na grunty zajęte pod drogami, przejęte przez gminę w wyniku podziału działek lub po komunalizacji Wojewody.

Gmina nie posiada udziału w spółkach, nie ma ograniczeń w prawach rzeczowych ani użytkowaniu wieczystym. Posiada własność praw majątkowych.

Mieniem gminnym gospodaruje Wójt. W stosunku do każdej nieruchomości rozstrzygniecie o sposobie i formie zagospodarowania zapadają indywidualnie. Sprzedaż nieruchomości następuje w oparciu o przepisy ustawy o gospodarce nieruchomościami, Kodeks cywilny oraz podejmowane uchwały związane z gospodarowaniem nieruchomościami.

W 2021 roku w wyniku przeprowadzonego przetargu ustnego nieograniczonego sprzedano dwie działki położone w obrębie geodezyjnym Okopy. W wyniku przetargu osiągnięto cenę 137 000,00 zł.

W 2021 do zasobu mienia komunalnego nabyto działki z przeznaczeniem na poszerzenie pasa drogowego dróg gminnych położonych w miejscowościach: Kozłów Biskupi, Kurdwanów Antoniew, Stary Dębsk, Szeligi. Do zasobu gminnego nabyto również działkę pod parking dla OSP Antoniew, działka nr ew. 141 o pow. 0,8600 ha.

Prowadzono postępowania administracyjne dotyczących komunalizacji gruntów dróg gminnych. Postępowania zostały zakończone wydaniem decyzji Wojewody Mazowieckiego, dla dróg gminnych w następujących miejscowościach: Braki, Kozłów Biskupi, Antoniew.

Prowadzona systematycznie od kilku lat komunalizacja działek zajętych pod drogi, dla których gmina jest samoistnym posiadaczem, pozwala na:

- poprawę stanu finansów gminy ze względu na opodatkowanie tych dróg,
- pozyskiwanie środków na ich przebudowę,
- ustalenie ich granic.

Konieczne jest również systematyczne pozyskiwanie gruntów pod poszerzenie dróg gminnych. Wiele z nich nie spełnia wymogów aktualnie obowiązujących dla gminnej infrastruktury drogowej.

b. Budynki

Gmina jest właścicielem następujących budynków:

- Budynki szkół:
  - Szkoła Podstawowa w Kozłowie Biskupim
  - Szkoła Podstawowa w Kozłowie Szlacheckim
  - Szkoła Podstawowa w Kurdwanowie
  - Szkoła Podstawowa w Nowej Suchej
- Budynek Gminnej Biblioteki Publicznej
- Budynek Gminnego Ośrodka Zdrowia, Gminnego Ośrodka Kultury i Przedszkola
- Budynki Ochotniczych Straży Pożarnych:
  - OSP Antoniew (częściowo)
  - OSP Kozłów Szlachecki
  - OSP Nowa Sucha
  - OSP Orłów
- Budynek Urzędu Gminy
- Budynki mieszkalne
- Budynek garażowy Zakładu Usług Komunalnych

Budynki gminne są w większości przypadków w dobrym stanie technicznym. Stan budynków mieszkalnych został opisany w dalszej części opracowania.

c. Budowle

- Gminna Oczyszczalnia Ścieków w Kozłowie Biskupim
- Gminna Oczyszczalnia Ścieków w Rokotowie
- Stacja Uzdatniania Wody w Kozłowie Szlacheckim
- Stacja Uzdatniania Wody w Orłowie
- Stacja Uzdatniania Wody w Roztropnej
- Sieć kanalizacyjna
- Sieć wodociągowa
- Drogi
- Oświetlenie uliczne

4. Program gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy

Uchwalenie wieloletniego programu gospodarowania mieszkaniowym zasobem gminy jest ustawowym obowiązkiem wynikającym z art. 21 ust. 1 pkt 1 i 2 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego.

Uchwałą Rady Gminy w Nowej Suchej z dnia 22 lutego 2018 roku został wprowadzony Program Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym Gminy Nowa Sucha na lata 2018-2023. Program reguluje: zasady zaspokajania potrzeb mieszkaniowych mieszkańców z uwzględnieniem lokali socjalnych oraz zaspokajanie potrzeb mieszkaniowych gospodarstw o niskich dochodach, zadania w zakresie remontów i modernizacji budynków komunalnych, zasady sprzedaży lokali stanowiących własność gminy, politykę czynszową, sposób zarządzania gospodarką mieszkaniową oraz określa wysokość wydatków bieżącego utrzymania lokali i budynków komunalnych, koszty remontów, modernizacji oraz wydatki inwestycyjne.

W 2021 roku **zasób mieszkaniowy** obejmował mieszkania w następujących miejscowościach:

- Nowa Sucha 50 A (budynek ośrodka zdrowia) – 4 mieszkania o łącznej powierzchni 203,7 m^2,
- Nowa Sucha 16 (budynek szkoły) – 6 mieszkań o łącznej powierzchni 265,3 m^2,
- Nowa Sucha 31 (budynek wolnostojący) – 2 mieszkania o łącznej powierzchni 79,8 m^2 (lokale socjalne),
- Nowa Sucha 3 B (budynek zaadoptowany po zlewni) – 1 mieszkanie o powierzchni 52,67 m^2,
- Kozłów Biskupi, ul. Olimpijska 1 (budynek szkoły) – 1 mieszkanie o powierzchni 48,6 m^2, przekazane Kołu Gospodyń Wiejskich,
- Kurdwanów 35 (budynek szkoły) – 6 mieszkań o łącznej powierzchni 360,6 m^2,
- Kurdwanów 35 A (budynek wolnostojący) – o powierzchni 29 m^2 (lokal socjalny),
- Rokotów 70 A (budynek wolnostojący) – 5 mieszkań o łącznej powierzchni 218,58 m^2,

- Rokotów (bloki Rokotów nr 73/2, 72/1, 71/8) – 3 mieszkania o łącznej powierzchni 149,80 m^2 (mieszkania stanowią lokale socjalne),
- Nowy Dębsk 28 – lokal przeznaczony do rozbiórki,
- Okopy 13 – budynek wolnostojący o powierzchni 53 m^2.

Zasób mieszkaniowy obejmuje 30 lokali, o ogólnej powierzchni mieszkalnej **1 461,05 m^2**. Przeciętna wielkość mieszkania to 48 m^2.

Wszystkie lokale są zamieszkałe. Stosunek najmu jest regulowany umową najmu. W 2021 roku wpłynęło 8 podań o przydział mieszkania. Zaspokajanie potrzeb osób oczekujących polega na zasiedlaniu mieszkań zwalnianych przez dotychczasowych najemców bądź na adaptacji na cele mieszkaniowe innych budynków, które są własnością gminy.

Wynajem lokalu odbywa się na pisemny wniosek osoby zainteresowanej. Lokal może być wynajęty osobie mającej meldunek na terenie Gminy Nowa Sucha i stale tu zamieszkującej, nieposiadającej tytułu prawnego do innego lokalu. Osoby te muszą również spełnić kryteria dochodowe, szczegółowo określone w Programie Gospodarowania Zasobem Mieszkaniowym. Wniosek o najem lokalu rozpatruje Wójt po zasięgnięciu opinii Komisji Mieszkaniowej. Najemca jest zobowiązany do utrzymania lokalu w dobrej kondycji.

Sprzedaż lokali mieszkalnych nie jest planowana w okresie obowiązywania Programu.

Źródła finansowania gospodarki mieszkaniowej

Źródłami finansowania gospodarki mieszkaniowej w 2021 roku były środki z dochodów własnych określonych w uchwale budżetowej, w tym w szczególności z opłat z tytułu najmu lokali mieszkalnych i użytkowych,

W celu poprawienia stanu technicznego budynków i utrzymania ich w dobrym stanie konieczne jest wykonywanie prac remontowych.

W 2021 roku wykonano następujące **prace remontowe**:

- wymiana termy „ Dom Nauczyciela" w Kurdwanowie,
- remont lokalu mieszkalnego w Nowej Suchej w „Domu Nauczyciela", wymiana instalacji hydraulicznej, wymiana podłóg, malowanie ścian, glazura, prace wykończeniowe,
- serwis kotłów gazowych, drobne bieżące naprawy – Rokotów 70 A,
- bieżące naprawy wynikające z eksploatacji lokali – Nowa Sucha (budynek przy Ośrodku Zdrowia): ocieplenie budynku, wymiana pieca, instalacji hydraulicznej, wykonanie elewacji.

Zaległości za czynsz mieszkaniowy

Na koniec 2021 roku zaległości czynszowe wynosiły 25 129,91 zł. Zaległości są monitorowane poprzez m.in.: upomnienia, wezwania do zapłaty, rozmowy. Daje to możliwość egzekwowania i systematycznej spłaty zadłużenia. W sytuacjach, gdzie takie postępowanie nie daje efektu sprawa jest kierowana do Sądu o wydanie nakazu zapłaty.

Zasady polityki czynszowej

Polityka czynszowa będzie zmierzać do takiego kształtowania się stawek czynszu, by zapewniły samowystarczalność finansową gospodarki mieszkaniowej i by minimalizować dopłaty z budżetu gminy. Zgodnie z art. 9 ustawy z dnia 21 czerwca 2001 roku o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu Cywilnego przewiduje się podwyższanie czynszu lub innych opłat za używanie lokalu z wyjątkiem opłat niezależnych od właściciela, jeden raz w roku.

W 2021 roku obowiązywały następujące stawki: czynsz mieszkaniowy – 2,40 zł /m^2, centralne ogrzewanie – 5,52 zł/m^2, opłata eksploatacyjna 11 zł/osobę, ciepła woda 42 zł/osobę.

Czynniki obniżające stawkę bazową czynszu:
- mieszkanie bez centralnego ogrzewania 10%,
- mieszkanie bez łazienki 10%.

Stawka za wynajem lokali socjalnych wynosi 50% stawki podstawowej czynszu.

5. Plan wykorzystania zasobu nieruchomości gminnych

Nabyte do zasobu gminnego grunty pod drogi zostaną wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem pod budowę dróg.
Działki budowlane posiadane przez gminę będą sprzedawane potencjalnym nabywcom, gdy tacy się pojawią.
Budynki i budowle gminne są wykorzystywane zgodnie z ich przeznaczeniem. Większość z nich została zmodernizowana i znajduje się w stanie bardzo dobrym. Pozostałe konsekwentnie są modernizowane.

Gmina Nowa Sucha posiada również **lokale użytkowe**, które są przedmiotem najmu. Wszystkie te lokale znajdują się w Nowej Suchej.
W budynku ośrodka zdrowia łączna powierzchnia wynajmowanych pomieszczeń wynosi 285,43 m^2 (Lekarz, Pielęgniarki, Apteka, Ubezpieczenia), natomiast w budynku biblioteki powierzchnia ta wynosi: 52,00 m^2 (Poczta, Fizjoterapia). Każdy z tych podmiotów posiada umowę najmu, która reguluje m.in. wysokość czynszu oraz okres obowiązywania czasu najmu.

6. Infrastruktura komunalna

W 2021 roku wykonano remonty/nakładki dróg gminnych asfaltowych o długości 1,62 km, co stanowi 2,09% ogółu dróg utwardzonych na terenie gminy. Na bieżąco wykonywano uzupełnianie ubytków w asfalcie, pielęgnację drzew i zieleni w pasie drogowym, koszenie poboczy, wyrównywanie nawierzchni dróg gruntowych, uzupełnianie znaków drogowych, odśnieżanie dróg gminnych, przycinanie drzew w sąsiedztwie linii energetycznych. Sukcesywnie wykonywana jest stała organizacja dróg gminnych. Drogi gminne są w dobrym stanie technicznym.

W 2021 roku wykonano 250 mb. sieci wodociągowej co stanowi 0,16% sieci wodociągowej. Na bieżąco usuwano awarie i wypuszczano okresowo gromadzące się osady. Sieć wodociągowa funkcjonowała prawidłowo, bez większych zakłóceń. W 2021 roku na terenie gminy woda dostarczana była z dwóch, na trzy istniejące, Stacje Uzdatniania Wody (Kozłów Szlachecki i Orłów). Stacja Roztropna jest wyłączona z eksploatacji, w 2020 roku wykonany został projekt modernizacji Stacji Uzdatniania Wody, aby dostosować ją do obowiązujących przepisów. Dostarczana woda jest systematycznie badana przez uprawnione podmioty zewnętrzne. Woda spełniała odpowiednie normy jakościowe.

Na terenie gminy ułożono 130 mb. sieci kanalizacji sanitarnej, co stanowi 0,30% sieci kanalizacji sanitarnej na terenie gminy. Istniejąca sieć kanalizacyjna działała prawidłowo. Wszystkie ścieki z podłączonych do niej obiektów zostały odebrane i przesłane do oczyszczalni ścieków na bieżąco. Największy problem dla sieci kanalizacyjnej stanowią materiały wrzucane do kanalizacji przez użytkowników, które nie powinny się w niej znaleźć, a które zakłócają pracę przepompowni ścieków.

W 2021 roku na terenie gminy działały dwie oczyszczalnie ścieków. Oczyszczalnia w Rokotowie odbiera ścieki dopływające z bloków byłego PGR Rokotów. Natomiast Oczyszczalnia w Kozłowie Biskupim odbiera ścieki dopływające grawitacyjnie i pompowo od mieszkańców z miejscowości Kozłów Biskupi, Kornelin, Zakrzew, Szeligi, Nowa Sucha, Stara Sucha, Mizerka, Stary Żylin oraz ścieki dowożone beczkowozami z terenu całej gminy. Na terenie gminy w 2021 roku działało 25 sztuk sieciowych przepompowni ścieków. Oczyszczone ścieki spełniały wszelkie normy i mogły być odprowadzone do rzek.

W 2021 roku na Targowisku Gminnym w Kozłowie Biskupim została przeprowadzona jedna kontrola przez przedstawicieli Powiatowego Lekarza Weterynarii – wynik kontroli był pozytywny, nie stwierdzono uchybień. Gmina znajdowała się w strefie zagrożenia Afrykańskiego Pomoru Świń (ASF) oraz wysoce zjadliwej grypy ptaków (HPAI), dlatego na Targowisko nie była wpuszczana trzoda chlewna oraz drób. Warunki handlu na targowisku są dobre. Okresowo występują problemy komunikacyjne na drogach dojazdowych. Planowane jest powiększenie parkingu na zewnątrz targowiska.

Oświetlenie uliczne działa w większości miejscowości gminnych. Jego ilość jest systematycznie zwiększana, głównie w oparciu o decyzje mieszkańców podejmowane na zebraniach wiejskich (ze środków funduszu sołeckiego). Instalowane są nowoczesne, energooszczędne oprawy oświetleniowe oparte o źródła światła LED. W 2021 roku wykonano oświetlenie dróg gminnych w Marysinku, Nowym Dębsku, Nowym Kozłowie Pierwszym i Roztropnej oraz dróg powiatowych w Brakach i Kościelnej Górze. Konserwator na bieżąco usuwa awarie i wymienia zużyte oprawy oświetleniowe. Oświetlenie dróg jest wyłączane na kilka godzin w środku nocy ze względu na oszczędność energii.

7. Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt

W ramach Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zwalczania bezdomności zwierząt Rada Gminy w Nowej Suchej, corocznie w terminie do 31 marca

danego roku uchwala Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi. Obligatoryjnym elementem Programu jest:

1) zapewnienie bezdomnym zwierzętom miejsca w schronisku dla zwierząt;
2) opieka nad wolno żyjącymi kotami, w tym ich dokarmianie;
3) odławianie bezdomnych zwierząt;
4) obligatoryjna sterylizacja albo kastracja zwierząt w schroniskach dla zwierząt;
5) poszukiwanie właścicieli dla bezdomnych zwierząt;
6) usypianie ślepych miotów;
7) wskazanie gospodarstwa rolnego w celu zapewnienia miejsca dla zwierząt gospodarskich;
8) zapewnienie całodobowej opieki weterynaryjnej w przypadkach zdarzeń drogowych z udziałem zwierząt.

Wraz ze zmianą ustawy o ochronie zwierząt polegającą na dodaniu możliwości wprowadzenia planu sterylizacji lub kastracji zwierząt w gminie, przy pełnym poszanowaniu praw właścicieli zwierząt lub innych osób, pod których opieką zwierzęta pozostają (ust. 3a), Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt w 2020 roku rozszerzony został o zadania zmierzające do przeciwdziałania bezdomności poprzez dodanie Planu sterylizacji i kastracji zwierząt posiadających właścicieli. W 2021 roku oprócz wcześniej przyjętych rozwiązań, zostały wprowadzone dodatkowe działania zmierzające do przeciwdziałania bezdomności, w szczególności poprzez zapewnienie możliwości identyfikacji zwierząt w postaci trwałego znakowania psów za pomocą wszczepienia mikroczipa.

Projekt programu został pozytywnie zaopiniowany przez Powiatowego Lekarza Weterynarii w Sochaczewie i Zarządcę Obwodu Łowieckiego w Gradowie, a także przez działające na obszarze gminy Nowa Sucha Towarzystwo Opieki nad Zwierzętami w Sochaczewie, Fundację dla Szczeniąt Judyta w Nowym Białyninie oraz Policję w Nowej Suchej.

8. Środowisko

a. Plan gospodarki niskoemisyjnej

1 października 2021 roku Rada Gminy w Nowej Suchej przyjęła Plan Gospodarki Niskoemisyjnej na lata 2021-2027. Zawarte w PGN kierunki działań zmierzają do osiągnięcia celów z pakietu klimatyczno-energetycznego tj. redukcji emisji gazów cieplarnianych, zwiększenie udziału energii pochodzącej ze źródeł odnawialnych, zwiększenie efektywność energetycznej oraz poprawy jakości powietrza.

W ramach ograniczenia niskiej emisji od 1 lipca 2021 roku ruszyła ogólnopolska baza Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków, prowadzona przez Główny Urząd Nadzoru Budowlanego. Właściciele nieruchomości mają obowiązek złożenia deklaracji do 30 czerwca 2022 roku, jakim źródłem ciepła ogrzewają budynek.

b. Program ochrony środowiska

Dokument ten określa działania środowiskowe, które są niezbędne do poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska na terenie gminy. Nowy Program Ochrony Środowiska na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029 jest obecnie opracowywany. Nadrzędnym celem programu jest trwały i zrównoważony rozwój gminy wpływający na zachowanie walorów przyrodniczych. Gmina korzysta z dofinansowania do utylizacji azbestu z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie. Za pozyskaną dotację w kwocie 29 919,45zł zabrano z terenu gminy 81.48 Mg wyrobów zawierających azbest.

W 2021 roku został w Urzędzie Gminy Nowa Sucha utworzony punkt konsultacyjno-informacyjny Programu Priorytetowego **Czyste Powietrze** zgodnie z Porozumieniem nr 23/2021 z dnia 20.05.2021 roku z Wojewódzkim Funduszem Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej w Warszawie.

Punkt działa w godzinach pracy Urzędu, mieszkańcy są umawiani na konkretny dzień i godzinę na spotkanie w sprawie wypełnienia wniosku. Informacje odnośnie programu są udzielane mieszkańcom zainteresowanym osobiście lub telefonicznie.

W roku 2021 za pośrednictwem punktu złożonych zostało 35 wniosków o dofinansowanie oraz 22 wnioski o płatność.

Zostały zorganizowane 2 spotkania informacyjne dotyczące zasad programu.

c. Gospodarka odpadami

Na terenie gminy Nowa Sucha w okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości zamieszkałych realizowany był przez firmę: **PreZero Service Centrum Sp. z o.o.** Umowa została zawarta na okres 1 roku.

Uchwałą Nr XXIV/198/2021 Rady Gminy w Nowej Suchej z dnia 29 stycznia 2021 roku, w sprawie wyboru metody ustalenia wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi oraz ustalenia stawki takiej opłaty, wprowadzono wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi obowiązującą od 1 marca 2021 roku w kwocie 36 zł miesięcznie w przypadku, gdy odpady są gromadzone w sposób selektywny, 72 zł w przypadku, gdy właściciel nieruchomości nie wypełnia obowiązku zbierania odpadów komunalnych w sposób selektywny, 29 zł miesięcznie, gdy gospodarstwo domowe będzie we własnym zakresie kompostować odpady bio (ulegające biodegradacji).

W okresie od 1 stycznia 2021 roku do 31 grudnia 2021 roku odbiór odpadów komunalnych z nieruchomości niezamieszkałych na terenie Gminy Nowa Sucha realizowany był przez następujące firmy:

a) PreZero Service Centrum Sp. z o.o. z Kutna
b) Remondis Sp. z o.o. z Sochaczewa

Liczba mieszkańców Gminy Nowa Sucha – według danych meldunkowych wynosiła w 2021 roku 6732 osoby. Według danych określonych na podstawie złożonych deklaracji o wysokości opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi – 6204 osoby.

Sposób postępowania z odpadami komunalnymi wytworzonymi na terenie Gminy Nowa Sucha obowiązujący w 2021 roku:

- Pojemniki na zużyte baterie i akumulatory małogabarytowe znajdowały się w placówkach oświatowych na terenie gminy, a także w Urzędzie Gminy w godzinach ich otwarcia lub można było dostarczyć je samodzielnie do PSZOK.
- Przeterminowane leki można było wrzucić do pojemnika znajdującego się w Ośrodku Zdrowia w Nowej Suchej w godzinach jego funkcjonowania lub można było dostarczyć je samodzielnie do PSZOK.
- Odpady wielkogabarytowe, zużyty sprzęt elektryczny i elektroniczny oraz akumulatory dostarczane były przez mieszkańców do wybranego miejsca na terenie Gminy Nowa Sucha 1 raz w roku lub można było dostarczyć je samodzielnie do PSZOK.
- Odpady budowlane i rozbiórkowe pochodzące z remontów były dostarczane przez mieszkańców samodzielnie do PSZOK.
- Odpady biodegradowalne mogły być, po wskazaniu tego faktu w deklaracji, kompostowane w przydomowym kompostowniku lub można je było przekazać oddzielnie, tj. w osobnym specjalnie oznaczonym worku lub pojemniku firmie PreZero Service Centrum Sp. z o.o., lub można było dostarczyć je samodzielnie do PSZOK.
- Odpady niekwalifikujących się do odpadów medycznych powstałych w gospodarstwie domowym w wyniku przyjmowania produktów leczniczych w formie iniekcji i prowadzenia monitoringu poziomu substancji we krwi, w szczególności igieł i strzykawek były dostarczane przez mieszkańców samodzielnie do PSZOK.
- Zużyte opony były dostarczane przez mieszkańców samodzielnie do PSZOK.

Selektywna zbiórka odbywała się:

- w zabudowie wielorodzinnej do specjalistycznych pojemników,
- w zabudowie jednorodzinnej systemem workowym, z podziałem na frakcje papier, metal, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe i szkło.

Na terenie Gminy Nowa Sucha nie ma możliwości przetwarzania odpadów komunalnych. Odpady komunalne z terenu Gminy Nowa Sucha przekazywane były do Instalacji Komunalnej w Krzyżanówku – Zakład Zagospodarowania Odpadów w miejscowości Krzyżanówek, gmina Krzyżanów, powiat kutnowski.

W 2021 roku Gmina osiągnęła wymagane poziomy recyklingu:

- Osiągnięty poziom ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji przekazywanych do składowania: **1,16 %**
- Osiągnięty poziom recyklingu, przygotowania do ponownego użycia następujących frakcji odpadów komunalnych: papieru, metali, tworzyw sztucznych i szkła: **20,59 %**

Opłata za gospodarowanie odpadami komunalnymi

W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi do budżetu wpłynęło 2 114 156,25 zł. Wydatki związane z systemem gospodarowania odpadami komunalnymi poniesione w 2021 roku to kwota 2 441 686,03 zł.
Wydatki związane z monitoringiem PSZOK (punktu selektywnego zbierania odpadów komunalnych) wynoszą 4 428,00 zł. Kampania edukacyjna realizowana była przez przedsiębiorcę odbierającego odpady z terenu Gminy w ramach przetargu. Na system smsowy powiadamiania mieszkańców o terminie płatności za odpady wydano 1 476,00 zł.
Na dzień 31 grudnia 2021 roku zaległości stanowiły kwotę 297 100,37 zł.

Podsumowanie: Trudnym do rozwiązania problemem jest uzyskanie wpłat za odbierane odpady od wszystkich mieszkańców gminy. Zarówno w roku 2021 jak i w latach poprzednich wydatki dotyczące finansowania odbioru i zagospodarowania odpadów przewyższały dochody, z tego tytułu Gmina Nowa Sucha dopłacała z budżetu do funkcjonowania systemu. Bardzo mocno rosną koszty funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami, znacznie wzrastają opłaty ustawowe naliczane dla firm składujących odpady.
Na rynku firm odbierających odpady jest zbyt mała konkurencja. W przetargach startuje przeważnie jedna firma.
Jednym z głównych celów systemu gospodarki odpadami komunalnymi jest zrealizowanie obowiązków wynikających z dyrektyw unijnych, czyli osiągnięcie we wskazanym terminie odpowiednich poziomów recyklingu.

9. Polityka społeczna

W 2021 roku pomoc i wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Suchej w ramach świadczeń pomocy społecznej otrzymało 116 osób z 69 rodzin. Na przestrzeni lat obserwuje się spadek liczby osób i rodzin korzystających ze świadczeń pieniężnych, natomiast wzrost osób i rodzin objętych pomocą niepieniężną – pracą socjalną 278 osób ze 102 rodzin.
Dział świadczeń rodzinnych tutejszego Ośrodka zajmuje się realizacją zadań wynikających z ustawy o świadczeniach rodzinnych i pomocy osobom uprawnionym do alimentów. W 2021 roku ze świadczeń rodzinnych skorzystało 312 rodzin, a przyznane świadczenia skierowano do 513 świadczeniobiorców.
W związku z posiadanymi nowymi orzeczeniami o niepełnosprawności w 2021 roku przyznano zasiłki pielęgnacyjne dla 53 osób niepełnosprawnych, łącznie w skali roku zasiłki pielęgnacyjne pobierały 162 osoby ze 152 rodzin. Rodzicom, którzy zrezygnowali lub nie podejmowali zatrudnienia przyznano świadczenie pielęgnacyjne w związku z opieką nad niepełnosprawnym dzieckiem w 39 rodzinach oraz wypłacano 1 świadczenie pielęgnacyjne na osobę dorosłą, nad którą opiekę sprawowała żona. W związku z opieka nad niepełnosprawnym członkiem rodziny w 2021 roku wypłacane były również specjalne zasiłki opiekuńcze dla 4 osób sprawujących opiekę nad niepełnosprawnym członkiem rodziny.
W 2021 roku w stosunku do roku poprzedniego odnotowano spadek wypłacanych jednorazowych świadczeń z tytułu urodzenia się dziecka, wypłacono 34 świadczenia, natomiast w roku 2020 – 45 świadczeń.
Ośrodek Pomocy Społecznej wypłacił również 22 świadczenia rodzicielskie, dla matek które urodziły dziecko i nie posiadały prawa do zasiłku macierzyńskiego z ZUS lub KRUS.

Dodatkowo mieszkańcy gminy otrzymują ofertę pomocową programu „Rodzina 500+", który jest finansowym fundamentem wsparcia rodzin. Program wszedł w życie 1 kwietnia 2016 roku i przyczynił się do znacznej poprawy sytuacji materialnej rodzin, wzmocnił je i nadał należny priorytet. Od lipca 2019 roku świadczenia wychowawcze wypłacane są na każde dziecko w rodzinie do 18 roku życia, bez kryterium dochodowego. W minionym roku kontynuowaliśmy wypłatę świadczeń wychowawczych oraz przyjmowaliśmy nowe wnioski na okres świadczeniowy 2021/2022 trwający od 1 czerwca 2021 roku do 31 maja 2022 roku. Łącznie wpłynęło 967 wniosków, na przestrzeni roku wypłacono 6578 świadczeń.
W dalszym ciągu realizowaliśmy zadania wynikające z ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów. Przyjęto 23 wnioski o ustalenie prawa do świadczeń z funduszu alimentacyjnego, wypłacono 323 świadczenia, 27 osobom uprawnionym. Podejmowano działania wobec dłużników alimentacyjnym jako organ właściwy dłużnika lub wierzyciela.

a. Strategia integracji i rozwiązywania problemów społecznych

Strategia Rozwiązywania Problemów Społecznych w Gminie Nowa Sucha na lata 2022-2028 została przyjęta Uchwałą nr XXXIII/266/2021 Rady Gminy w Nowej Suchej z dnia 29 grudnia 2021 roku Jest to wieloletni dokument definiujący ważniejsze kierunki interwencji w odniesieniu do problemów społecznych występujących na terenie gminy Nowa Sucha. Wskazuje ona obszary problemowe, priorytetowe kierunki działań oraz wytyczne dla wdrażania planowanych zadań.
Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Suchej realizuje należące do jego kompetencji zadania związane z rozwiązywaniem problemów społecznych podczas bieżącej działalności w oparciu o ustawę o pomocy społecznej, świadczeniach rodzinnych, pomocy państwa w wychowywaniu dzieci, pomocy osobom uprawnionym do alimentów, wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz realizację gminnych programów osłonowych.
W realizacji zadań współpracujemy z takimi jednostkami jak: szkoły i przedszkola,Posterunek Policji, stowarzyszenia, organizacje, Sąd Rejonowy, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie, Powiatowy Zespół do Spraw Orzekania o Stopniu Niepełnosprawności, ZUS itp.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, gmina zobowiązana jest do współfinansowania pobytu dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej. W 2020 roku zostały pokryte koszty pobytu 3 dzieci w rodzinie zastępczej oraz 1 dziecka w Domu Dziecka.

b. Gminny program wspierania rodziny

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2019-2021 przyjęty został Uchwałą Nr VI/69/2019 Rady Gminy w Nowej Suchej z dnia 22 marca 2019 roku.
Cel główny programu to wspieranie rodzin mających problemy w wypełnianiu swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin poprzez prowadzenie działań i tworzenie warunków sprzyjających prawidłowemu wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
Cele szczegółowe to przede wszystkim wprowadzenie nowoczesnych metod pracy z rodziną i dzieckiem, wspieranie rodziny w wychowywaniu dzieci, jak również pomoc i wsparcie

w prawidłowym funkcjonowaniu oraz stałe monitorowanie sytuacji rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych.
Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Suchej zatrudnia asystenta rodziny na umowę-zlecenie. W 2021 roku z pomocy asystenta skorzystało 9 rodzin, w których wychowywało się 24 dzieci. Sądownie zobowiązanych do współpracy z asystentem było 6 rodzin. Jedna z rodzin zakończyła współpracę z asystentem rodziny, ze względu na przywrócenie pełni praw rodzicielskich i sądowne uchylenie obowiązku współpracy. Ponadto podjęto współpracę z 1 nową rodziną.

c. Gminny program przeciwdziałania przemocy w rodzinie

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie dla Gminy Nowa Sucha na lata 2019-2024 przyjęty został uchwałą Nr VI/70/2019 Rady Gminy w Nowej Suchej z dnia 22 marca 2019 roku oraz zmieniony Uchwałą Nr VIII/87/2019 Rady Gminy w Nowej Suchej z dnia 31 maja 2019 roku.

Celem programu jest zmniejszenie skali zjawiska przemocy na terenie gminy, rozwijanie świadomości, prowadzenie działań interwencyjnych wobec mieszkańców doznających przemocy. Realizacja zakładanych celów ma wpłynąć na spadek liczby przypadków przemocy, zmiany postaw społecznych wobec zjawiska, zwiększenie zaangażowania społeczności w sprawy przeciwdziałania przemocy. W ramach realizacji Programu osoby doświadczające przemocy w rodzinie korzystają z kompleksowej pomocy przeciwdziałającej marginalizacji społecznej, umożliwiającej powrót do aktywności społecznej. Program ma wieloletnią perspektywę, gdyż zawarte w nim cele i obszary działań nakładają obowiązek na wszystkie szczeble administracji publicznej realizacji długofalowych zadań polegających na współpracy i monitoringu ofiar i sprawców przemocy.

W ramach realizacji ustawy i programu funkcjonuje Zespół Interdyscyplinarny, który podejmuje działania na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie. W 2021 roku odbyło się 12 spotkań zespołu i 13 spotkań grup roboczych, procedura niebieskiej karty prowadzona była wobec 14 rodzin. Porównując: w 2020 roku odbyło się 9 spotkań zespołu i 20 spotkań grup roboczych, procedura niebieskiej karty prowadzona była wobec 9 rodzin. Izolacja, w jakiej żyliśmy po wprowadzeniu stanu epidemii, a także kwarantanna, jakiej poddani byli niektórzy z nas, miały niebagatelny wpływ na nas wszystkich, ale szczególnie dotykały rodziny w kryzysie. Jak wynika z danych przedstawionych powyżej w kolejnym roku izolacji nastąpił wzrost sytuacji konfliktowych.

d. Program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu"

Uchwałą Rady Gminy w Nowej Suchej Nr III/19/2018 z dnia 28 grudnia 2018 roku ustanowiono wieloletni gminny program osłonowy „Posiłek w szkole i w domu" na lata 2019-2023, który realizowany jest w głównej mierze poprzez pokrycie kosztów posiłków spożywanych przez dzieci w szkołach i przedszkolu, dowóz posiłków do szkół na terenie gminy oraz pomoc w formie zasiłku celowego na zakup posiłków i żywności. Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji. Program ten jest elementem polityki społecznej gminy Nowa Sucha w zakresie poprawy poziomu życia rodzin o niskich dochodach,

poprawy stanu zdrowia dzieci i młodzieży oraz kształtowania właściwych nawyków żywieniowych.

Dane dotyczące pomocy w formie zasiłku celowego i świadczeń rzeczowych w 2021 roku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu" przedstawia poniższa tabela:

PROGRAM "POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"		
Wyszczególnienie	**ZASIŁEK CELOWY**	**ŚWIADCZENIE RZECZOWE**
Liczba osób, którym przyznano decyzją świadczenie	14	0
Liczba rodzin	14	0
Liczba osób w rodzinach	35	0
Liczba świadczeń	28	X
Kwota świadczeń (w zł)	10 400,00	0
Koszt jednego świadczenia (w zł)	371,43	X

Zakres pomocy w formie posiłku spożywanego przez dzieci w szkole w 2021 roku przedstawia tabela poniżej:

PROGRAM „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU"				
Wyszczególnienie	**Ogółem**	w tym:		
		dzieci do czasu podjęcia nauki w szkole podstawowej	uczniowie do czasu ukończenia szkoły ponad-podstawowej	pozostałe osoby otrzymujące pomoc na podstawie art. 7 ustawy o pomocy społecznej
Liczba osób korzystających z posiłku, w formie pełnego obiadu	**62**	9	49	4
Liczba rodzin	**38**	X	X	X
Liczba osób w rodzinach	**141**	X	X	X
Liczba posiłków w formie pełnego obiadu	**5084**	966	3 976	142
Koszt posiłków (w zł)	**26 230, 00**	4 014, 00	19 799,00	2 417,00
Średni koszt jednego posiłku (w zł)	**5,16**	4,16	4,98	17,02

Pomoc w formie posiłku spożywanego również w szkole niewymagająca przeprowadzenia wywiadu środowiskowego (na wniosek dyrektora placówki oświatowej z uwagi na sytuację dziecka) w 2021 roku:

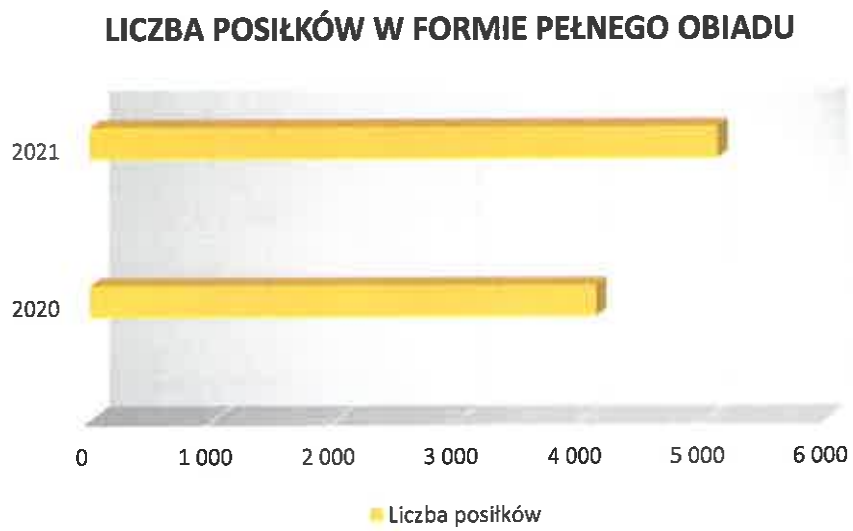
PROGRAM „POSIŁEK W SZKOLE I W DOMU”	
Wyszczególnienie	**Ogółem**
Liczba dzieci	**14**
Liczba posiłków	**911**
Koszt posiłków – ogółem (w zł)	**4500**

Rok 2021 to kolejny rok, gdzie całe społeczeństwo, a także ośrodki pomocy społecznej stanęły naprzeciw nowemu wyzwaniu zorganizowania pomocy dla osób i rodzin w związku z pojawieniem się zagrożenia koronawirusem SARS-COV-2. W czasie kryzysu działalność Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Suchej była skupiona m.in. na przyznawaniu świadczeń pomocy społecznej, ogólnej pracy socjalnej oraz działaniach pomocowych, które w głównej mierze opierały się na udzieleniu informacji telefonicznej i mailowej. Pracownicy ośrodka pomocy społecznej, w tym pracownicy socjalni, w tym trudnym czasie funkcjonowali w procesie gwałtownie następujących zmian. Czasami zdarzało się, że praca była reorganizowana kilka razy w ciągu dnia.

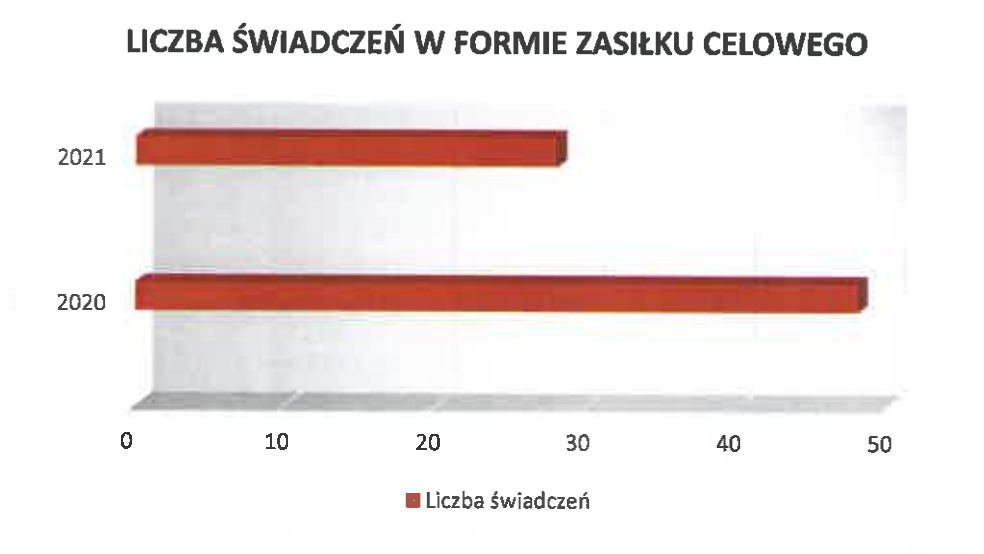
Złożona sytuacja społeczna, pandemia, kwarantanna, izolacja i wojna wprost wpisują się w definicję sytuacji kryzysowej. Stąd przed nami nie tylko potrzeba bieżącej realizacji zadań w warunkach „specjalnych”, ale również podejmowanie ról interwencyjnych i wprost ról interwentów socjalnych.

Porównując rok 2020 z 2021 i skupiając się na zmianach, jakie zaszły w czasie trwania pandemii COVID-19 na terenie naszej Gminy głównie zaobserwowano:

- Wzrost posiłków, które są spożywane przez dzieci podczas nauki w szkole w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu”. Zjawisko obrazuje wykres poniżej.

- Zmniejszona liczba świadczeń w formie zasiłku celowego na dofinansowanie do zakupu żywności lub posiłku w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu", co obrazuje kolejny wykres. Tutaj wskazać należy, iż pomoc przyznawana jest na wniosek osoby i po przeprowadzeniu wywiadu środowiskowego, który w czasie pandemii na podstawie art. 15o ust 1 ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z zapobieganiem, przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacji kryzysowych może nastąpić na podstawie m.in. rozmowy telefonicznej.

W 2021 roku Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Suchej podejmował się realizacji nowych zadań takich jak:

1. Zapewnienie i organizacja transportu osób mających trudności w samodzielnym dotarciu do punktów szczepień przeciwko wirusowi SARS-CoV-2, w tym osób niepełnosprawnych oraz organizacja telefonicznego punktu zgłoszeń potrzeb transportowych i informacji o szczepieniach przeciwko wirusowi SARS-CoV-2. Zapewniono transport 4 mieszkańcom gminy, łącznie 7 kursów.

2. Realizacja programu „Wspieraj Seniora", w ramach Solidarnościowego Korpusu Wsparcia Seniorów, który miał na celu zapewnienie usługi wsparcia osobom starszym i samotnym, w szczególności osobom powyżej 70 roku życia, którzy w stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu. Seniorzy z terenu gminy Nowa Sucha, którzy zgłosili chęć wsparcia w ramach programu w szczególności oczekiwali pomocy w formie załatwienia drobnych spraw urzędowych oraz dostarczeniu ciepłych posiłków, których zakup finansowany był z innych źródeł. Łącznie w 2021 roku wsparciem objęto 6 osób, z których 3 to osoby wieku poniżej 70 lat i 3 w wieku 70 lat i więcej. Wszystkie zgłoszenia zostały rozpatrzone pozytywnie, a tym samym wszyscy beneficjenci programu otrzymali wsparcie jakiego oczekiwali. Osoby objęte programem to osoby starsze, w większości samotne, które w stanie epidemii zdecydowali się na pozostanie w domu, a nie byli w stanie poprzez wsparcie rodziny czy znajomych zabezpieczyć podstawowych potrzeb bytowych. Na realizację programu gminie zostały przyznane

środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania Covid-19, w zakresie realizacji zadania własnego, określonego w art. 17 ust. 2 pkt 4 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej, tj. podejmowanie innych zadań z zakresu pomocy społecznej wynikających z rozeznanych potrzeb gminy, do których w czasie obowiązywania pandemii zaliczyć należy działania na rzecz ochrony seniorów przed zakażeniem Covid-19 w kwocie 7 392,00 zł, które wydatkowano w całości.

3. Realizacja Programu „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej" oraz „Opieka Wytchnieniowa" – edycja 2021, w ramach Funduszu Solidarnościowego. Gmina Nowa Sucha otrzymała środki finansowe z programów w kwocie **97 920,00 zł** na realizację programu „Opieka Wytchnieniowa" oraz **126 990,00 zł** „Asystent Osobisty Osoby Niepełnosprawnej".

   Program AOON skierowany był do osób niepełnosprawnych posiadających orzeczenie o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności albo orzeczenie równoważne do w/w oraz dzieci do 16 roku życia z orzeczeniem o niepełnosprawności łącznie ze wskazaniami: konieczność stałej lub długotrwałej opieki lub pomocy innej osoby oraz konieczność współdziałania na co dzień opiekuna dziecka w procesie jego leczenia, rehabilitacji i edukacji. Realizowany Program zapewnił beneficjentom:

- możliwość skorzystania przez osoby niepełnosprawne z pomocy asystenta przy wykonywaniu codziennych czynności i funkcjonowaniu w życiu społecznym;
- ograniczenie skutków niepełnosprawności oraz stymulowanie osoby niepełnosprawnej do podejmowania aktywności i umożliwienie realizowania prawa do niezależnego życia;
- przeciwdziałanie dyskryminacji ze względu na niepełnosprawność oraz wykluczeniu społecznemu osób niepełnosprawnych, umożliwienie osobom niepełnosprawnym uczestnictwa w życiu lokalnej społeczności np. poprzez udział w wydarzeniach społecznych, kulturalnych, rozrywkowych czy też sportowych.

Poniższa tabela obrazuje szczegółowo jak przedstawiała się realizacji programu AOON w poszczególnych grupach osób niepełnosprawnych:

Ogólna liczba osób niepełnospra-wnych, którym przyznano usługi asystenta	w tym:			**Ogólna liczba wykonanych godzin usług asystenta dla osób niepełnospra-wnych**	w tym:		
	Liczba dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy działu V Programu	Liczba osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnospra-wności	Liczba osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnospra-wności		Dla dzieci w wieku do 16 r.ż. spełniających zapisy działu V Programu	Dla osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnospra-wności	Dla osób z orzeczeniem o umiarkowanym stopniu niepełnospra-wności
7	1	5	1	1800	90	1410	300

Program „Opieka Wytchnieniowa" kierowany był do członków rodzin lub opiekunów, którzy wymagają wsparcia w postaci doraźnej, czasowej przerwy w sprawowaniu bezpośredniej opieki nad dziećmi z orzeczeniem o niepełnosprawności, a także nad osobami ze znacznym stopniem niepełnosprawności oraz podniesienia swoich umiejętności i wiedzy w tym zakresie. Opieka wytchnieniowa miała za zadanie odciążenie członków rodzin lub opiekunów osób niepełnosprawnych poprzez wsparcie ich w codziennych obowiązkach lub zapewnienie czasowego zastępstwa. Dzięki temu wsparciu osoby zaangażowane na co dzień w sprawowanie opieki dysponować mogły czasem, który przeznaczyli na odpoczynek i regenerację, jak również na załatwienie niezbędnych spraw. Usługa opieki wytchnieniowej mogła służyć również okresowemu zabezpieczeniu potrzeb osoby niepełnosprawnej w sytuacji, gdy opiekunowie z różnych powodów nie mogli wykonywać swoich obowiązków.

Realizacja Programu OW zamieszczona jest w tabeli poniżej:

Liczba osób z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności, którym świadczono usługi opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego	Liczba dzieci z orzeczeniem o niepełnosprawności, którym świadczono usługi opieki wytchnieniowej w formie obytu dziennego	**OGÓŁEM** – Liczba osób niepełnosprawnych, którym świadczono usługi opieki wytchnienowej w formie pobytu dziennego	Liczba godzin usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego świadczonych osobom z orzeczeniem o znacznym stopniu niepełnosprawności	Liczba godzin usług opieki wytchnieniowej w formie pobytu dziennego świadczonych dzieciom z orzeczeniem o niepełnosprawności	**OGÓŁEM** – Liczba godzin usług opieki wytchnieniowej świadczonych w formie pobytu dziennego
4	6	10	668	1252	1920

Reasumując, jak wyżej omówiono pomaganie rodzinie jest możliwe i konieczne pomimo epidemii. Warto sprawdzać, czy rodzina jest zabezpieczona żywieniowo, jaki jest obecnie status jej członków na rynku pracy, jakimi środkami utrzymania dysponuje teraz wspierana osoba/rodzina. Odpowiedzialność to słowo ostatnio najczęściej wypowiadane. Jesteśmy odpowiedzialni. Podejmujemy i nadal będziemy podejmować działania, które będą służyły naszemu wspólnemu dobru.

e. Program Operacyjny Pomoc Żywnościowa

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Nowej Suchej we współpracy ze Stowarzyszeniem na Rzecz Szkoły i Rozwoju Społeczności Lokalnej „ Mała Ojczyzna" w 2021 roku zajmował się kwalifikowaniem i dystrybucją żywość w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa POPŻ Podprogram 2020.

Banki Żywności

W ramach programu pomocą żywnościową objęto 408 osób z terenu gminy Nowa Sucha, którym wydano 3164 paczki. W ramach Programu Bank Żywności w Płocku przekazał 26,28289 ton żywności.

f. Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych

Realizacja zadań w zakresie profilaktyki i przeciwdziałania występowaniu uzależnień zgodnie z zapisami ustaw: ustawy o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi oraz ustawy o przeciwdziałaniu narkomanii, prowadzona była w postaci Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
Finansową podstawę realizacji GPPiRPA stanowiły dochody gminy z opłat za wydane zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych.
W pomieszczeniach Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Nowej Suchej działał punkt konsultacyjny dla osób z problemami alkoholowymi, ich rodzin oraz ofiar przemocy.
Obsługiwane były konsultacje telefoniczne, dzięki którym mieszkańcy mogli zasięgnąć informacji na temat uzależnień, uzyskać wsparcie, poradę czy poinformować Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych o sytuacji rodziny.
Członkowie Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych przeprowadzali rozmowy motywujące do podjęcia leczenia, zobowiązanie do stawienia się na leczenie odwykowe i kierowanie do odpowiednich placówek.
We wszystkich szkołach na terenie gminy realizowano szkolne programy profilaktyczne w zakresie profilaktyki uzależnienia od alkoholu oraz propagowania zdrowego stylu życia.
Działaniami podejmowanymi w ramach programów profilaktycznych zostali objęci zarówno uczniowie jak i ich rodzice. Programy realizowane przez szkoły to: „Postaw na rodzinę", „Zachowaj Trzeźwy umysł", zakupiono również materiały do realizacji programów profilaktycznych w trybie zdalnego nauczania.

g. Program przeciwdziałania narkomanii

Działania zapisane w Gminnym Programie Przeciwdziałania Narkomanii na 2021 rok związane były z organizowaniem i prowadzeniem na terenie szkół i innych placówek oświatowo-wychowawczych programów profilaktycznych dla dzieci i młodzieży.

Zakres pracy Punktu Informacyjno-Konsultacyjnego dla osób uzależnionych od alkoholu i ich rodzin obejmował udzielanie porad i informacji, także na temat uzależnienia od narkotyków i sposobów postępowania w przypadku, gdy taki problem wystąpi.

h. Program współpracy z organizacjami pozarządowymi

W 2021 roku na wsparcie zadań publicznych realizowanych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie w budżecie gminy przeznaczono kwotę w wysokości 120 000,00 zł. Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi miała charakter finansowy i pozafinansowy.
Współpraca o charakterze finansowym prowadzona była na zasadach określonych w ustawie z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie poprzez zlecenie organizacjom pozarządowym realizacji zadania publicznego w zakresie kultury fizycznej i sportu. Zadanie to obejmowało: upowszechnianie kultury fizycznej i sportu wśród mieszkańców Gminy Nowa Sucha, uczestnictwo w rozgrywkach organizowanych przez Polski

Związek Piłki Nożnej, prowadzenie zajęć sportowych oraz organizację imprez sportowych promujących kulturę fizyczną wśród mieszkańców gminy.
Zgodnie z procedurą konkursową określoną w Programie Współpracy wymagane dokumenty zostały zweryfikowane pod względem formalnym, a następnie skierowane do zaopiniowania przez komisję konkursową. Komisja konkursowa została powołana zarządzeniem Wójta Gminy Nowa Sucha. Podpisano jedną umowę na realizację powyższego zadania.
W ramach współpracy pozafinansowej lokalne organizacje pozarządowe i podejmowane przez nie działania były promowane na stronie internetowej gminy (www.nowasucha.pl). Informacje o ich działalności umieszczane były w zakładce Stowarzyszenia.
Gminny Ośrodek Kultury Sportu i Rekreacji nieodpłatnie udostępniał pomieszczenia dla stowarzyszeń, które działają na terenie gminy.
Gmina Nowa Sucha od 2011 roku należy do Lokalnej Grupy Działania „Ziemia Chełmońskiego. Pomimo pandemii SARS Covid-19, na terenie gminy organizacje o długoletniej działalności jak i te, które dopiero niedawno wznowiły swoją działalność. t.j. jednostki OSP z terenu gminy, Stowarzyszenie Seniorów Gminy Nowa Sucha oraz Koła Gospodyń Wiejskich aktywnie działały realizując swoje cele statutowe.

10. Kultura

Zadania z zakresu kultury realizowane są przez Gminną Bibliotekę Publiczną w Nowej Suchej oraz Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Suchej.

Gminna Biblioteka Publiczna w Nowej Suchej jest to placówka główna, która nie posiada filii na terenie gminy. Biblioteka zajmuje się w gromadzeniem, opracowywaniem i przechowywaniem materiałów bibliotecznych. Szczególnym zadaniem biblioteki jest upowszechnianie czytelnictwa książek i czasopism.

Gminna Biblioteka Publiczna w Nowej Suchej wydatkowała w 2021 roku łącznie kwotę 172 081,79 zł. W Bibliotece zarejestrowano 843 czytelników, 319 – to czytelnicy, którzy w tym roku dokonali wypożyczenia książek w formie papierowej. Wypożyczenia od początku roku: 7379 woluminów. Liczba udostępnień księgozbioru na miejscu: 228 woluminów. Wśród czytelników najliczniej reprezentowane grupy to: emeryci i renciści, uczniowie, studenci, pracownicy umysłowi. Biblioteka zakupiła również dostęp do e-booków i audiobooków na platformie Legimi – Konsorcjum Bibliotek Publicznych Województwa Mazowieckiego. Można zaobserwować rosnące zainteresowanie książkami w formie elektronicznej.

W związku z ogłoszeniem na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej stanu epidemii działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowej Suchej wiązała się jednak z pewnymi ograniczeniami. W porozumieniu z Wójtem Gminy Nowa Sucha, wprowadzone zostały zasady bezpiecznego funkcjonowania Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowej Suchej, zatwierdzone przez Państwowy Inspektorat Sanitarny w Sochaczewie. Działalność Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowej Suchej ze względów bezpieczeństwa w pierwszym półroczu ograniczała się do przyjmowania zwrotów oraz wypożyczania książek, które podaje bibliotekarz. Czytelnicy nie mieli wolnego dostępu do księgozbioru i pomieszczeń bibliotecznych, nie mogli korzystać z miejsca do czytania i pracy w Bibliotece, z komputerów, drukarki i skanera. Z powodu obostrzeń epidemicznych nie odbyło się kilka zaplanowanych spotkań, imprez i wydarzeń w Bibliotece: Biblioferie, Konkurs Ortograficzny „Mistrz Ortografii", Rajd Rowerowy „Odjazdowy Bibliotekarz".

Gminna Biblioteka Publiczna w Nowej Suchej w roku 2021, zrealizowała następujące zadania:

1. **Lekcje biblioteczne dla przedszkolaków i uczniów szkół podstawowych**
   Uczestnicy zajęć zapoznawali się z Biblioteką, dowiadywali się, jakie są w niej działy, jak korzystać z księgozbioru oraz katalogu elektronicznego, w którym opracowane są książki. Podczas wycieczek do Biblioteki dzieci uczestniczyły w konkursach z wiedzy o bohaterach bajek, baśni, powieści oraz filmów. Każdy z uczniów, który wyraził chęć wypożyczania książek, otrzymał elektroniczną kartę biblioteczną, aby korzystać z księgozbioru Biblioteki.

2. **Realizacja projektu: „Literatura i teatr bliżej nas"**
   a) Promowanie literatury i czytelnictwa poprzez organizację wydarzeń literacko-teatralnych (wyjazdy do teatru, czytanie i omawianie wybranych utworów literackich, które są źródłem inspiracji dla reżyserów teatralnych i filmowych).
   b) Rozwijanie umiejętności krytycznego wypowiadania się na temat literatury i poznanych adaptacji teatralnych.
   c) Kształcenie potrzeby stałego kontaktu z literaturą poprzez czynne uczestnictwo w życiu kulturalnym, zachęcenie do twórczości własnej.
   d) „Gdybym był bogaczem..." – oglądany i omawiany spektakl (07 grudnia 2021 roku).

3. **Półkolonie Letnie „Podróże z Książką"** (02-13 sierpnia 2021 roku)
   W Gminnej Bibliotece Publicznej w Nowej Suchej zorganizowano Półkolonie Letnie „Podróże z Książką" dla dzieci w wieku od 6 do 12 roku życia. Każdego dnia dzieci czytały wybrane fragmenty książek, które były wspólnie omawiane. Uczestnicy mogli dzielić się swoimi spostrzeżeniami dotyczącymi przeczytanych w czasie wakacji lektur. Podczas letniego wypoczynku koloniści uczestniczyli w zajęciach rekreacyjnych, sportowych, plastycznych, a także w warsztatach z robotyki. Dzieci odwiedziły wiele

ciekawych miejsc, takich, jak: Termy w Mszczonowie, Park Trampolin w Warszawie, Pałac w Nieborowie, Stajnia u Kowala, Park Linowy w Julinku, Multicentrum w Piasecznie, Park Rozrywki Frajdalandia w Budach Iłowskich. Dzieci obejrzały również dwa krótkie przedstawienia teatralne: „Tropem Rycerskiej Przygody" oraz „Kto w Bibliotece gości i kradnie mądrości" w wykonaniu objazdowego Teatru Edukacji i Profilaktyki MASKA z Krakowa. W Bibliotece zostało zorganizowane spotkanie autorskie z pisarką – Moniką Sawicką, autorką serii książek dla dzieci „O Kajtku Szczęściarzu". W półkoloniach brało udział 41 uczestników. Zajęcia odbywały się w dwóch grupach.

4. **Organizacja zajęć czytelniczych i konkursów plastycznych podczas festynu „Pożegnanie Wakacji"** zorganizowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich z Kozłowa Biskupiego i Kornelina – Kreatywni (21 sierpnia 2021 roku).

W roku 2021, pomimo trwającej pandemii Covid-19, czytelnicy mieli stały dostęp do księgozbioru, Biblioteka nie była zamknięta z powodu pandemii. Czytelnicy mogli zamawiać książki (telefonicznie, mailowo, przez Facebooka) i odbierać je w godzinach otwarcia placówki. Udostępniane były przez e-mail Biblioteki kody dostępu do ebooków i audiobooków na platformie Legimi. Na stronie internetowej Gminnej Biblioteki Publicznej w Nowej Suchej publikowane były na bieżąco recenzje nowości wydawniczych.

Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Suchej z powodu ogłoszonego w 2020 roku stanu pandemii SARS COVID-19 od 1 stycznia 2021 roku do 15 lutego 2021 roku oraz od 18 marca 2021 roku do 24 maja 2021 roku był zamknięty, wszystkie imprezy w tych terminach zostały odwołane lub przełożone na inny czas, a zajęcia zawieszone lub odwołane.

W 2021 roku prowadzone były następujące działania:

- kurs języka angielskiego dla dzieci i dorosłych (różne grupy ze względu na poziom zaawansowania),
- zajęcia z Break Dance dla dzieci i młodzieży,
- nauka gry na gitarze (zajęcia indywidualne),
- zajęcia pilates i fit-ball,
- zajęcia fitness Zumba,
- kursa tańca „Salsa kubańska",
- zajęcia QIGONG,
- zajęcia z judo dla dzieci i młodzieży,
- taniec nowoczesny,
- zajęcia w ferie zimowe i wakacje.

Niestety ze względu na panującą sytuację w 2021 roku wiele cyklicznych wydarzeń lub imprez zostało odwołanych lub przełożonych. Nie odbyły się m.in. Dożynki parafialno-gminne i Cross Country Motocykli Zabytkowych i Klasycznych, obchody 103. rocznicy odzyskania przed Polskę Niepodległości.

W ramach **Koncertu Papieskiego** został zrealizowany film dokumentalny, który zawierał materiał z koncertów od 2006 roku do 2019 roku i umieszczony na stronach internetowych. Sam koncert został przełożony na 2022 rok.

Obchody poświęcone 82 rocznicy Bitwy nad Bzurą w Kozłowie Szlacheckim połączone z rajdem rowerowym upamiętniającym forsowanie rzeki Bzury przez 26 Dywizje Piechoty.
12 września 2021 roku w Kozłowie Szlacheckim odbyły się uroczyste obchody 82. rocznicy Bitwy nad Bzurą we wrześniu 1939 roku:

- Msza Święta o godzinie 11:30 w kościele parafialnym w Kozłowie Szlacheckim,
- występ chóru seniorów „Cantabile",
- uroczystości przy grobie poległych żołnierzy,
- rajd rowerowy „Szlakiem Bitwy nad Bzurą we wrześniu 1939 r.", w którym wzięło udział 50 osób,
- zakończony poczęstunkiem żołnierskiej grochówki.

Klub Seniora.

Od stycznia 2019 roku jest realizowany i kontynuowany w latach 2020 i 2021 projekt współfinansowany ze środków Unii Europejskiej w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020 „Stworzenie miejsca spotkań i świadczeń opiekuńczych w postaci Klubu Seniora dla osób starszych z Gminy Nowa Sucha".

W ramach projektu w GOK w roku 2021 roku do 31 marca odbywały się następujące zajęcia i spotkania dla seniorów:

- warsztaty teatralne dla seniorów,
- warsztaty z rękodzieła artystycznego,
- zajęcia z technologii informacyjno-komunikacyjnej,
- zajęcia rekreacyjno-gimnastyczne,
- spotkania z pracownikiem socjalnym,
- spotkania z prawnikiem,
- spotkania z kardiologiem,
- spotkania z dietetykiem

Projekt zakończył się 31 marca 2021 roku i został rozliczony.

Zgodnie z umową w ramach trwałości projektu od 1 czerwca 2021 roku odbywały się następujące zajęcia i spotkania dla seniorów:

- warsztaty teatralne dla seniorów,
- warsztaty z rękodzieła artystycznego,
- zajęcia rekreacyjno-gimnastyczne,
- spotkania z dietetykiem.

Gminny Ośrodek Kultury w Nowej Suchej czynnie współpracował i współorganizował działania na terenie gminy ze Stowarzyszeniem „Klub Sportowy „Promyk" Nowa Sucha", Stowarzyszeniem Lokalna Grupa Działania „Ziemi Chełmońskiego", Stowarzyszeniem Seniorów Gminy Nowa Sucha, Chórem i Towarzystwem Śpiewaczym „Cantabile" i Radą Parafialną z Kurdwanowa oraz szkołami z terenu gminy Nowa Sucha.

Ponadto w 2021 roku w Gminnym Ośrodku Kultury w Nowej Suchej zostały zorganizowane i współorganizowane:

- z Publicznym Przedszkolem w Nowej Suchej bal karnawałowy, zakończenie roku szkolnego,
- spotkanie z mieszkańcami w sprawie studium zagospodarowania przestrzennego gminy Nowa Sucha,
- walne zebranie Spółki Wodnej z terenu gminy Nowa Sucha,
- szkolenie dla pracowników firmy Agromaks,
- walne zebranie Banku Spółdzielczego oddział Nowa Sucha,
- spotkanie z mieszkańcami w ramach programu „Czyste powietrze",
- spotkanie komisji z dyrektorami szkół,
- spotkanie z delegacją ze starostwa w Kutnie w sprawie upamiętnienia i złożenia wiązanek przy pomnikach poległych żołnierzy we wrześniu 1939 roku w Bitwie nad Bzurą,
- szkolenia dla strażaków OSP z Gminy Nowa Sucha,
- szkolenia dla sołtysów wsi Gminy Nowa Sucha,
- spotkania zarządu Klubu Sportowego „Promyk" Nowa Sucha.

11. Turystyka, sport i rekreacja

- Jeden Klub Sportowy „Promyk" Nowa Sucha prowadzi sekcje **piłki** nożnej w następujących kategoriach:
  - drużyna seniorów
  - drużyna juniorów młodszych rocznik 2006-2007
  - drużyna trampkarzy rocznik 2008-2009
  - drużyna młodzików rocznik 2010-2011
  - drużyna orlików rocznik 2012-2013
  - drużyna żaków rocznik 2014-2015
- Punkt organizacji spływów po rzece Bzurze i wypożyczania kajaków – „Stodoła nad Bzurą".
- Zagroda w Zakrzewie – gospodarstwo oferujące spacery z alpakami i jazdy konne.
- Organizacja półkolonii dla dzieci i młodzieży:
  - zimowe – dwa jednotygodniowe turnusy zorganizowane przez GOK i GBP (łączna liczba dzieci 60) **W tym roku odwołane ze względu na pandemię koronawirusa**
  - letnie – trzy dwutygodniowe turnusy zorganizowane przez GOPS, GOK i GBP. Wszystkie się odbyły.
- XXVII Biegi Przełajowe im. Marka Kacprzaka organizowane przez GOK i Klub Sportowy „Promyk" w Nowej Suchej. **W tym roku odwołane ze względu na pandemię koronawirusa.**
- Festyn rodzinny Powitanie lata w Nowej Suchej 2021 zorganizowany przez KS „Promyk" i Gminę Nowa Sucha. **W tym roku odwołane ze względu na pandemię koronawirusa.**

12. Spis powszechny

Od 1 kwietnia do 30 września 2021 roku na terenie całego kraju odbył się Narodowy Spis Powszechny Ludności i Mieszkań 2021. Jest to badanie statystyczne realizowane raz na 10 lat w niemal każdym kraju na świecie, zgodnie z zaleceniami i standardami organizacji międzynarodowych, takich jak UE i ONZ.
Spis powszechny to najważniejsze badanie i źródło danych, które pozwala zdiagnozować: „ilu nas jest", „kim jesteśmy" i „jak żyjemy".

Za organizację spisu rolnego odpowiadała Główny Urząd Statystyczny oraz utworzone Gminne Biuro Spisowe w Nowej Suchej, które czuwało nad wszelkimi zadaniami związanymi ze spisem, nadzorowało pracę rachmistrzów, promowaniem spisu. Ponadto w Urzędzie Gminy Nowa Sucha został utworzony punkt spisowy, w którym mieszkańcy naszej gminy mogli dokonać samospisu lub skorzystać z pomocy merytorycznej pracowników Urzędu. W naszej gminie obowiązkowi spisowemu podlegało 2055 mieszkań i blisko 6700 mieszkańców, a więc było to bardzo duże wyzwanie organizacyjne i logistyczne, szczególnie w czasie trwającej pandemii. Przedsięwzięcie to wspierały i promowały jednostki organizacyjne, parafie, szkoły, lokalne organizacje, Koła Gospodyń Wiejskich, jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych oraz radni, sołtysi i inni liderzy społeczności lokalnych.

W naszej gminie dzięki wspólnej pracy i zaangażowaniu **wynik spisu przekroczył 100%**, co świadczy o ogromnej odpowiedzialności naszych mieszkańców oraz o tym, że nasza gmina ciągle się rozwija, przybywa nowych domów i mieszkańców.

V. Bezpieczeństwo

Teren gminy Nowa Sucha podlega pod działania operacyjne Komendy Powiatowej Policji w Sochaczewie. Na terenie gminy znajduje się posterunek policji. Jego obsadę stanowi 3 funkcjonariuszy Policji. W 2021 roku czynami zabronionymi najczęściej odnotowywanymi na terenie gminy były wykroczenia drogowe. Zarejestrowano również przypadki kradzieży mienia oraz kradzieży z włamaniem.
Rejonami zagrożonymi na terenie gminy są przede wszystkim obiekty wolnostojące, niezamieszkałe np. domki letniskowe i rejony parkingów przy drodze krajowej 92.
Teren gminy został podzielony na dwa rejony. Rejon obsługiwany przez dzielnicowego st. sierż. Artura Buciora obejmuje: Antoniew, Braki, Kozłów Biskupi, Kozłów Szlachecki, Nowy Dębsk, Nowy Kozłów Pierwszy, Nowy Kozłów Drugi, Stary Dębsk, Stary Żylin, Szeligi, Zakrzew.
Działania priorytetowe dzielnicowego skupiają się na wyeliminowaniu spożywania alkoholu i zaśmiecania w rejonie sklepu w Kozłowie Szlacheckim.
Rejon drugi obejmuje wsie: Borzymówka, Glinki, Kolonia Gradowska, Kornelin, Kościelna Góra, Kurdwanów, Leonów, Marysinek, Mizerka, Nowa Sucha, Nowy Żylin, Nowy Białynin, Okopy, Orłów, Rokotów, Roztropna, Stara Sucha, Stary Białynin, Stary Dębsk, Stary Żylin, Wikcinek. Ten teren obsługuje dzielnicowy mł. asp. Daria Misiak. Działania priorytetowe dzielnicowego w tym rejonie to eliminowanie wykroczeń porządkowych.

Na terenie gminy Nowa Sucha znajdują się cztery jednostki Ochotniczych Straży Pożarnych (OSP Nowa Sucha, OSP Antoniew, OSP Kozłów Szlachecki, OSP Orłów), w tym jedna jednostka w Krajowym Systemie Ratowniczo-Gaśniczym (OSP Nowa Sucha).
Na wyposażeniu jednostek znajdują się trzy średnie samochody gaśnicze, jeden ciężki samochód gaśniczy, jeden samochód lekki kwatermistrzowski.

Głównymi zadaniami Ochotniczych Straży Pożarnych są:

- gaszenie pożarów,
- ratownictwo techniczne, w szczególności na drogach,
- ewakuacja poszkodowanych lub zagrożonych ludzi i zwierząt oraz zagrożonego mienia,
- oznakowanie i zabezpieczenie miejsc prowadzenia działań ratowniczych,
- prowadzenie działań ratowniczych na obszarach wodnych, w tym podczas powodzi,
- usuwanie skutków zdarzeń w szczególności po przejściu anomalii pogodowych.

Nasze jednostki w roku 2021 brały udział łącznie w 113 zdarzeniach, w tym 30 pożarach, 82 miejscowych zagrożeniach, 1 alarm był fałszywy.

jednostka OSP	liczba wyjazdów wg rodzaju		
	do pożaru	do miejscowych zagrożeń	fałszywe alarmy
OSP Nowa Sucha	7	12	1
OSP Antoniew	18	33	0
OSP Kozłów Szlachecki	3	17	0
OSP Orłów	2	20	0

Co roku strażacy biorą również udział w szkoleniach i ćwiczeniach podnoszących wiedzę oraz umiejętności ratownicze.

Wyjazdy dotyczyły zdarzeń zarówno na terenie jak i poza terenem gminy. Warto podkreślić, że tych zdarzeń z roku na rok jest coraz więcej. Strażacy są jednym z filarów bezpieczeństwa w naszej gminie, a ich rola to nie tylko wyjazdy do pożarów i miejscowych zagrożeń, ale pełnią oni również rolę wspomagającą, ponieważ w sytuacjach kryzysowych to właśnie strażacy jako pierwsi pomagają naszym mieszkańcom.

VI. Realizacja uchwał rady gminy

Omówienie ogólne.

Stosownie do art. 30 ust. 1 Ustawy o samorządzie gminnym Wójt Gminy jest organem wykonawczym Gminy, do którego zadań należy m.in. wykonywanie uchwał Rady Gminy. Rada Gminy we wszystkich sprawach należących do jej kompetencji określonych w ustawach, rozstrzyga w drodze aktów prawnych, uchwał.
W 2021 roku Rada Gminy odbyła 10 posiedzeń sesji, na których podjęła 76 uchwał. Wszystkie sesje były transmitowane na kanale Youtube.pl

29.12.2021r.- XXXII Sesja Rady Gminy w Nowej Suchej

Spośród 76 uchwał, 71 uchwał zostało zrealizowanych, 4 uchwały są w trakcie realizacji i stosowania zgodnie z postanowieniami.
W minionym okresie otrzymaliśmy 4 rozstrzygnięcia nadzorcze Wojewody Mazowieckiego w sprawie nieważności uchwał, 3 uchwały funkcjonują w obrocie prawnym, poza postanowieniami dotkniętymi nieważnością. Uchwała w sprawie uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Gminy Nowa Sucha, pomimo złożonej skargi na rozstrzygnięcie Wojewody Mazowieckiego, została unieważniona. Procedurę należy rozpocząć od nowa.

Zestawienie szczegółowe.

Postanowienia zawarte w uchwałach są stosowane podczas realizacji zadań Gminy. Wszystkie uchwały zostały wykonane z zachowaniem procedur i terminów określonych uchwałami i przepisami prawa.
Problematyka spraw podejmowanych w uchwałach Rady Gminy:

- **Sprawy finansowe** – uchwalenie budżetu gminy i wieloletniej prognozy finansowej, sprawozdanie z wykonania budżetu gminy i absolutorium oraz wotum zaufania, zmiany budżetowe i zmiany wieloletniej prognozy finansowej, udzielenie pomocy finansowej na rzecz powiatu i na rzecz Województwa Mazowieckiego oraz ustalenia wykazu wydatków niewygasających i zaciągnięcia długoterminowej pożyczki.
- **Opłaty lokalne** – podatki i opłaty lokalne, rolny, od nieruchomości, od środków transportowych i wysokość opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi.
- **Uchwały gospodarcze i społeczne** – dofinasowanie budowy przydomowych oczyszczalni ścieków i udzielenie dotacji na prace konserwatorskie przy zabytkach oraz zawarcie porozumienia w sprawie współpracy samorządów Żyrardowskiego Obszaru Funkcjonalnego i wyrażenie stanowiska w przedmiocie przebiegu Kolei Centralnego Portu Komunikacyjnego.
- **Regulaminy** – uchwalony został Regulamin utrzymania czystości i porządku na terenie gminy oraz został określony szczegółowy sposób i zakres świadczenia usług w zakresie odbierania odpadów komunalnych a także Regulamin nadawania tytułu Honorowy obywatel i Zasłużony dla Gminy.
- **Plany, Programy i Strategie** – przyjęliśmy Program profilaktyki i rozwiązywania problemów alkoholowych i przeciwdziałania narkomanii, Program współpracy z organizacjami pozarządowymi, Program opieki nad zwierzętami bezdomnymi i zapobiegania bezdomności zwierząt oraz Plan Gospodarki Niskoemisyjnej i Strategię Rozwiazywania Problemów Społecznych.
- **Gospodarka przestrzenna** – przystąpiliśmy do uchwalenia Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy.
- **Gospodarka nieruchomościami** – Rada Gminy wyraziła zgodę na nabycie nieruchomości z przeznaczeniem na cel publiczny i sprzedaż nieruchomości w drodze przetargu oraz nabycie nieruchomości do gminnego zasobu nieruchomości i wyrażenie zgody na zawarcie umowy najmu w trybie bezprzetargowym.

- **Sprawy oświatowe** – Rada określiła średnią cenę jednostki paliwa w roku szkolnym oraz kryteria naboru do publicznego przedszkola, oddziałów przedszkolnych i klas pierwszych szkół podstawowych.
- **Uchwały organizacyjne** – Rada uchwaliła diety dla radnych i sołtysów oraz wynagrodzenie dla Wójta Gminy.
- **Uchwały w sprawie skarg i petycji** – skargi wniesione na działania Wójta Gminy zostały rozpatrzone uchwałą Rady Gminy jako niezasadne, skarga wniesiona na rozstrzygniecie nadzorcze Wojewody została oddalona przez Wojewodę i Wojewódzki Sąd Administracyjny oraz petycje złożone do Rady przekazane według właściwości do organów i pozostawione bez rozpatrzenia.

Uchwały podjęte przez Radę Gminy stosownie do art. 90 ust. 1 i 2 ustawy o samorządzie gminnym w zakresie zgodności z prawem przekazane zostały do Nadzoru Prawnego Wojewody Mazowieckiego i w zakresie spraw finansowych do Regionalnej Izby Obrachunkowej w Płocku, a uchwały stanowiące akty prawa miejscowego do publikacji w Dzienniku Urzędowym Województwa Mazowieckiego.

Zgodnie z ustawą o dostępie do informacji publicznej wszystkie uchwały opublikowane były w Biuletynie Informacji Publicznej Gminy Nowa Sucha.

VII. Współpraca z innymi społecznościami samorządowymi

Gmina Nowa Sucha od wielu lat jest członkiem Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, który gromadzi w chwili obecnej 638 gmin wiejskich na 1513 istniejących. Związek występuje do rządu z wieloma inicjatywami dotyczącymi zmian w obowiązującym prawie, opiniuje projekty aktów prawnych, organizuje konferencje i szkolenia dla samorządów, gromadzi, przetwarza i przekazuje potrzebne informacje, prowadzi badania i zleca ekspertyzy dla samorządów.

Gmina Nowa Sucha należy od 2011 roku do stowarzyszenia dziesięciu gmin Lokalna Grupa Działania „Ziemia Chełmońskiego". Celem działania tego stowarzyszenia jest aktywizacja społeczeństwa gmin członkowskich w obszarze rozwoju działalności gospodarczej, kulturalnej i turystycznej szczegółowo zapisanej w przyjętej strategii przy wsparci funduszy unijnych. Zarówno samorząd, jak i mieszkańcy uczestniczyli w organizowanych przez zarząd stowarzyszenia naborach wniosków, które mogą uzyskać dofinansowanie na realizację zawartych w nich projektów.

Nasz samorząd aktywnie współpracuje z samorządami gmin powiatu sochaczewskiego:

- Wspólnie z gminami: Rybno, Sochaczew i Teresin zrealizowaliśmy projekt unijny na instalację odnawialnych źródeł energii na obiektach publicznych i prywatnych.
- Korzystamy z komunikacji miejskiej miasta Sochaczew w miejscowości Kozłów Biskupi.
- Dzieci z naszej gminy korzystają z przedszkoli w gminach sąsiednich, jak również dzieci z gmin sąsiednich uczęszczają do naszych szkół.
- Dzielimy się doświadczeniami, szczególnie podczas posiedzeń Konwentu Wójtów, Burmistrzów i Prezydentów Województwa Mazowieckiego, Konwentu samorządowego powiatu sochaczewskiego, Kongresu Związku Gmin Wiejskich Rzeczypospolitej Polskiej, ale także na wielu spotkaniach tematycznych organizowanych dla osób zarządzających oraz pracowników urzędów czy jednostek.
- Wspólnie organizujemy szereg konkursów, imprez i spotkań dla naszych mieszkańców.
- Współdziałamy w zakresie utrzymania właściwego poziomu bezpieczeństwa.

Z samorządem powiatu sochaczewskiego współfinansowaliśmy w roku 2021 realizację zadania na drodze powiatowej znajdującej się na terenie naszej gminy:

- Dokumentacja projektowa na rozbudowę drogi powiatowej nr 3826W Orłów-Rokotów.

Korzystaliśmy również ze wsparcia z budżetu Województwa Mazowieckiego (łączna kwota dofinansowań wyniosła 1 421 766,60 zł):

- Mazowiecki Instrument Aktywizacji Sołectw MAZOWSZE 2021 – sołectwa Roztropna, Marysinek (budowa oświetlenia)
- Mazowieckie Strażnice OSP-2021 – wymiana drzwi garażowych OSP Antoniew
- Dotacja ze środków finansowych budżetu Województwa Mazowieckiego na zadanie z zakresu budowy i modernizacji dróg dojazdowych do gruntów rolnych – modernizacja dróg w Borzymówce i Leonowie
- Dotacja z budżetu Województwa Mazowieckiego w ramach Instrumentu wsparcia zadań ważnych dla równomiernego rozwoju województwa mazowieckiego na zadania:
  - Budowa kotłowni gazowej w budynku wielofunkcyjnym w Nowej Suchej
  - Termomodernizacja budynku wielofunkcyjnego
  - Rozbudowa zaplecza budynku gminnego przy boisku sportowym w Nowej Suchej

  (są to zadania rozliczane w roku 2022).

Przedstawiciele naszej gminy aktywnie uczestniczą również w spotkaniach, szkoleniach organizowanych przez Urząd Marszałkowski i jego jednostki.

VIII. Rozwój zasobów ludzkich w sektorze samorządowym

Szkolenia odgrywają olbrzymią rolę w działaniu instytucji mają również olbrzymi wpływ na zmianę przyzwyczajeń, postaw oraz sposobów działania. Są jednym ze źródeł rozwoju zasobów ludzkich. Dzięki szkoleniom pracownicy mogą w sposób efektywny i przyjazny zarówno dla siebie jak i dla petentów wykonywać swoje obowiązki. Uczenie się to nieodłączny proces życia człowieka, a zarazem jedno z największych wyzwań współczesnych społeczeństw.

W przypadku administracji publicznej gotowość do ciągłego uzupełniania swojej wiedzy i umiejętności ma szczególnie istotne znaczenie, ponieważ przyczynia się do podniesienia jakości jej funkcjonowania — począwszy od lepszej motywacji do działania ze strony pracowników administracji, po zadowolenie obywateli korzystających z jej usług.

Jak wynika z Rejestru Szkoleń Pracowników w 2021 roku pracownicy Urzędu Gminy Nowa Sucha uczestniczyli w 78 szkoleniach, tylko 1 z nich stanowiło szkolenie wyjazdowe, a pozostała część czyli 77 były to szkolenia online. Pracownicy odbywali szkolenia jednodniowe, tylko 1 spośród wszystkich stanowiło szkolenie dwudniowe.

Pracownicy w przeciągu całego roku, co miesiąc regularnie korzystali m.in. ze szkoleń organizowanych w ramach Forum Sekretarzy, Forum Skarbników oraz Forum Oświatowego. Wspomniane wyżej szkolenia w ramach poszczególnych Forów odbywają się raz w miesiącu. Oprócz tego korzystano z innych szkoleń w zależności od zapotrzebowania pracowników. Tematyka szkoleń, w których uczestniczyli pracownicy obejmowała takie dziedziny jak podatki, finanse, oświata, obrona cywilna, ewidencja ludności, kadry, płace zamówienia publiczne. Wójt podobnie jak w poprzednich latach skorzystał z uczestnictwa w Forum Wójtów Burmistrzów i Prezydentów Samorządu Terytorialnego Województwa Mazowieckiego.

W roku 2021 zostało zorganizowane szkolenie stacjonarne dotyczące ochrony danych osobowych dla wszystkich pracowników, przeprowadzone przez IODO.

Ilość szkoleń w porównaniu z rokiem 2021 wzrosła o 34. Był to na pewno pozytywny aspekt. Ogromny wpływ na taki wygląd sytuacji miały ciągłe zmiany przepisów, ale również chęć doskonalenia się i podnoszenia swoich kompetencji przez pracowników. Pandemia COVID-19 przyczyniła się do tego, że szkolenia odbywały się tylko w formie online, co z jednej strony ułatwiło i usprawniło proces, ale zarazem utrudniło możliwość wymiany doświadczeń i pozyskiwania informacji. Biorąc udział w szkoleniach online zniwelowane do zera zostały koszty związane z dojazdem.

IX. Podsumowanie

Raport o stanie Gminy Nowa Sucha podsumowuje życie naszej gminy w minionym roku. Dokument przedstawia policzalne dane i kluczowe informacje dotyczące najważniejszych zagadnień życia codziennego oraz opisuje proces realizacji najistotniejszych zadań własnych gminy, a także zawiera wdrożone pomysły i projekty przyczyniające się do rozwoju. Wyrażam nadzieję, że dokument ten stanowi cenne źródło informacji i przyczyni się do merytorycznego dialogu, skupiającego się na zagadnieniach związanych z codziennym funkcjonowaniem gminy.

Rok 2021 niewątpliwie był zdominowany przez pandemię koronawirusa. Był to czas próby i mierzenia się z nowymi wyzwaniami, a przede wszystkim z różnego rodzaju ograniczeniami, zakazami i nakazami. Sparaliżowane zostały wszystkie obszary życia. Konieczne okazało się wdrażanie nowych rozwiązań i procedur w wielu aspektach działalności gminy, od kwestii finansowych po kontakty z mieszkańcami. Całkowicie lub częściowo zamknięte zostały placówki oświatowe, instytucje kultury, urzędy. Żyliśmy „zdalnie" i na dystans, zostaliśmy zmuszeni do minimalizowania kontaktów społecznych. Najbardziej odczuwalne obostrzenia wprowadzone w związku z pandemią koronawirusa dotyczyły funkcjonowania oświaty, administracji i kultury. Staraliśmy się jak najlepiej zabezpieczyć naszych mieszkańców, pomóc potrzebującym, ale przede wszystkim walczyliśmy o to, aby, na ile to jest możliwe, normalnie funkcjonować. Zarówno Urząd Gminy Nowa Sucha, jak i podległe jednostki pracowały w granicach dozwolonych prawem, ale w taki sposób, by służyć mieszkańcom bez tworzenia zbędnych barier. Czas pandemii pokazał nam również jak ważna dla mieszkańców jest możliwość załatwienia spraw elektronicznie, dlatego w tym aspekcie ciągle się rozwijamy, korzystamy z nowych możliwości, jednocześnie pamiętając o bezpieczeństwie danych osobowych naszych mieszkańców. Przykładem takiej nowej usługi wdrożonej w 2021 roku są e-Podatki.

Sytuacja epidemiologiczna uległa poprawie w momencie rozpoczęcia szczepień przeciwko COVID-19 i pod koniec 2021 roku większość obszarów naszego życia powoli zaczęła wracać do wcześniejszej aktywności.

Mimo panującej pandemii nie zapomnieliśmy, że gmina powinna się rozwijać i że służymy mieszkańcom. Dlatego był to dla nas okres wytężonej, owocnej pracy nad realizacją bieżących zadań, wzmożonych przygotowań do wykonania inwestycji zaplanowanych na najbliższe lata oraz wielu zadań inwestycyjnych, poprawiających standard i jakość życia mieszkańców. Trwały remonty i przebudowy dróg gminnych, poprawialiśmy przestrzeń publiczną, przybyły nowe odcinki kanalizacji sanitarnej i oświetlenia. Zakupiliśmy grunty pod kolejne inwestycje. Prowadziliśmy remonty naszych obiektów. Skończyliśmy inwestycje już zaczęte, rozpoczęliśmy nowe, przygotowywaliśmy dokumentację z myślą o kolejnych latach. Sukcesów było sporo, ale następne wyzwania są przed nami. W pierwszej kolejności realizujemy te inwestycje, które mają gotową dokumentację projektową oraz szansę na otrzymanie dofinansowania. Wspólnym mianownikiem działań inwestycyjnych podejmowanych przez Gminę Nowa Sucha jest podnoszenie poziomu życia mieszkańców.

Poprawiliśmy stan środowiska przez instalowanie odnawialnych źródeł energii i gazyfikację kolejnych miejscowości. Uruchomiliśmy gminny program wsparcia budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Pracujemy nad zapewnieniem mieszkańcom gminy odpowiednich rezerw wody pitnej wysokiej jakości. Pandemia spowodowała, że zmuszeni

zostaliśmy do bardzo ostrożnego dysponowania środkami budżetu ze względu na możliwość wystąpienia trudnych do przewidzenia wydatków oraz problemy we współpracy z instytucjami zewnętrznymi. Nie było łatwo, ale działamy i z nadzieją wypatrujemy lepszych dni i powrotu do dobrze nam znanej rzeczywistości, choć już wiemy, że rok 2022 będzie jeszcze trudniejszy.

Cieszymy się, że gmina Nowa Sucha należy do samorządów, które systematycznie się rozwijają. Od kilku lat obserwujemy migrację osób z zewnątrz, które zdecydowały się na zakup lub budowę nieruchomości. Pandemia spowodowała jeszcze większy ruch budowalny i zainteresowanie działkami w naszej gminie, co najlepiej obrazuje liczba wydanych decyzji o warunkach oraz liczba pozwoleń na budowę. Świadczy to o atrakcyjności naszej gminy, jako miejsca, gdzie zamierza się przeżyć swoje życie.

Najlepszym potwierdzeniem tego jest zajęcie przez Gminę Nowa Sucha bardzo dobrego miejsca w niezależnym rankingu „Gmina dobra do życia", badającego jakość życia w polskich gminach, ogłoszonego przez Serwis Samorządowy PAP. Ocenie poddano wszystkie gminy i miasta w Polsce, w sumie 2587, które oceniono ogólnie oraz w podziale na kategorie. Jakość życia określono tutaj jako stopień zaspokojenia potrzeb człowieka. Oceniając jakość życia w poszczególnych miejscach wzięto pod uwagę aż 48 wskaźników. W zestawianiu ogólnym zajęliśmy 517 miejsce, w kategorii gmin wiejskich z miastami do 5 tys. mieszkańców – 188. W powiecie sochaczewskim zajęliśmy 2 miejsce.

Od kilku lat obserwujemy również coraz większe zainteresowanie przedsiębiorców pozyskaniem gruntów pod inwestycje. Pozyskanie kolejnych przedsiębiorców jest kluczowe dla dalszego rozwoju gminy.

Bardzo zależy nam na rzetelnym informowaniu naszych mieszkańów. Dlatego o wszystkich naszych działaniach, inwestycjach, planach, sprawach urzędowych oraz najważniejszych wydarzeniach związanych z Gminą Nowa Sucha informowaliśmy na naszej stronie internetowej, fanpage'u, Biuletynie Informacji Publicznej oraz w lokalnych mediach i podczas audycji samorządowych. Staramy się wykorzystywać każdą możliwą przestrzeń informacyjną, żeby dotrzeć do jak największej liczby mieszkańców.

W sferze polityki oświatowej, Gmina Nowa Sucha może pochwalić się wykwalifikowaną kadrą pedagogiczną, zapewniającą wysoki poziom nauczania młodego pokolenia. Powyższe ma przełożenie m.in. na bardzo dobre wyniki egzaminu ósmoklasisty. Niestety utrzymanie szkół gminnych i przedszkola jest coraz bardziej kosztowne. W dalszym ciągu niepokojąca jest niska liczba urodzeń. Jeśli nie wzrośnie liczba dzieci, będzie to poważny problem dla budżetu gminy, głównie z powodu niesamowitego wzrostu cen towarów i usług.

Narastającym problemem samorządów jest ogromny wzrost kosztów funkcjonowania systemu gospodarowania odpadami. Liczymy na zmianę przepisów prawnych w tym aspekcie, które choć częściowo rozwiążą ten problem.

Cieszymy się, że z roku na rok poprawia się jakość życia naszych mieszkańców. Nie oznacza to, że nie ma problemów. Już w momencie projektowania budżetu zarówno na 2021, jak i 2022 rok, w związku z panującą sytuacją eidemiologiczną i geopolityczną, byliśmy zmuszeni do ostrożnego planowania wydatków. Problemy są i pewnie zawsze będą, bo są nieodłączną częścią kreatywnego działania, dlatego traktujemy je jako kolejne wyzwania i zadania do realizacji, które motywują nas do dalszej pracy. Współpracując z radnymi i sołtysami, żadne nowe wyzwania nie są dla nas trudne. Zbiorowa odpowiedzialność wspólnoty samorządowej jest motorem do dalszej pracy nad kolejnymi przedsięwzięciami. Jako samorząd staramy skupić się na stwarzaniu przyjaznych warunków dla rodzin oraz

dalszych inwestycji. Wierzę, że dzięki temu zapewnimy wieloaspektowy i zrównoważony rozwój gminy. Gminy przyjaznej dla mieszkańcom i inwestorów, gminy, w której będzie się dobrze żyło.

Nie możemy zapominac, że największy kapitał gminy tkwi w naszych mieszkańcach, ich obywatelskiej postawie oraz kreatywności. Stanęliśmy w obliczu nadzwyczajnych wyzwań, ale staraliśmy się w efektywny sposób sprostać trudnościom wynikającym z kryzysu. Ten trudny czas był również sprawdzianem skuteczności naszych działań. Jestem dumny z faktu, iż w sytuacji zagrożenia epidemicznego pokazaliśmy swoją solidarność, troszcząc się o siebie wzajemnie i aktywnie włączając się w organizowanie pomocy. Ponadto jako gmina staraliśmy się brać udział w akcjach charytatywnych, aukcjach Wielkiej Orkiestry Świąteczej Pomocy.

Chciałbym mocno podkreślić, że to co udało się osiągnąć w minionym 2021 roku, jest zasługą wielu osób, mieszkańców, radnych, sołtysów, pracowników Urzędu Gminy i jednostek organizacyjnych, którym pragnę bardzo serdecznie podziękować. Dziękuję za współpracę, zaangażowanie w życie gminne oraz realizację zadań, dzięki którym Gmina Nowa Sucha rozwijała się, poprawiając warunki życiowe. Jestem szczęśliwy mogąc razem z Wami zmieniać gminę na lepsze.

WÓJT
mgr inż. Maciej Mońka

Gmina Nowa Sucha

www.nowasucha.pl